

DANI EUROPSKE BAŠTINE

2018.

2018
EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE
#EuropeForCulture

Foto: Nino Vranić, MK, UZKB – F

SADRŽAJ

UVOD 5
PREGLED DOGAĐANJA 8
OTVORENJE 12
CAVTAT 14
ČAKOVEC 14
ČILIPI 16
DESINIĆ 17
DVOR 18
GORJANI SUTINSKI 18
GOSPIĆ 19
KARLOVAC 20
KOPRIVNIČKI IVANEC 21
KRAPINA 23
KRAPJE 24
KRIŽEVCI 26
LEPAVINA 27
LEPOGLAVA 28
MEDULIN 32
NOVSKA 33
OSIJEK 34
PAG 36
POŽEGA 37
PRIDVORJE 38
PULA 39
RIJEKA 40
RUDE 42
SIKIREVCI 43
SISAK 44
SLAVONSKI BROD 50
SPLIT 51
ŠČITARJEVO 53
ŠENKOVEC 54
TOPUSKO - GLINA - HRVATSKA KOSTAJNICA . .56
TROGIR 57
VARAŽDINSKE TOPLICE 58
VELIKA GORICA 59
VOĐINCI 61
VRPOLJE 63
VUKOVAR 66
ZAGREB 67
ZAPREŠIĆ 81
ŽRNOVO 83
HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD 84

ISSN 2459-6280

Foto: Gordana Jerabek

Dani europske baštine *najrasprostranjenija su participativna kulturna manifestacija u Europi. Vijeće Europe pokrenulo je inicijativu 1985. godine, koja je postala zajednička akcija u suradnji s Europskom unijom od 1999. godine. Hrvatska se manifestaciji* Dana europske baštine *pridružila godine 1995. proglašenjem posavskog sela Krapje selom graditeljske baštine. Otad se kontinuirano obilježavaju svake godine tijekom rujna i listopada.*

European Heritage Days
Journées européennes du patrimoine

2018
EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE
#EuropeForCulture

Europski parlament i Vijeće Europske unije *u svibnju 2017. donijeli su Odluku (EU) 2017/864 o Europskoj godini kulturne baštine 2018. Slijedom toga, tijekom 2018. godine organizirat će se aktivnosti i inicijative diljem Europe, kojima će se nastojati zainteresirati širu javnost za kulturnu baštinu i aktivno uključiti u što veći broj događanja.*

DANI EUROPSKE BAŠTINE 2018. GODINE

EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE – UMJETNOST DIJELJENJA

U godini u kojoj se diljem zemalja članica Europske unije i šire slavi *Europska godina kulturne baštine,* svojim bogatim programom *Dani europske baštine 2018.* u Hrvatskoj doprinose snažnom sinergijskom učinku manifestacija.

Zajedničkom temom ***Europska godina kulturne baštine: Umjetnost dijeljenja*** manifestacija *Dana europske baštine* načelom dijeljenja značajno pridonosi povećanju dostupnosti znanja i informacija o kulturnoj baštini svim zainteresiranim pojedincima i skupinama, tradicionalno tijekom rujna i listopada. Upravo stoga, izložbom *U službi vizualizacije baštine – hommage fotografima Nini, Vinku, Rudiki, Živku, Miliku i Vidu* svečano će se otvoriti ovogodišnja manifestacija 20. rujna 2018. godine u 19:00 sati, u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu. U fokus izložbe stavljena je analogna konzervatorska fotografija druge polovine 20. stoljeća koja je već desetljećima polazište konzervatorskih poduzimanja i prenositelj baštinskih sadržaja novim generacijama konzervatora, zaljubljenika u kulturu i kulturnu baštinu te mladim znanstvenicima i istraživačima.

Raznovrstan program *Dana europske baštine 2018.* u brojnim naseljima Hrvatske sadržavat će velik broj aktivnosti, poput izložbi, radionica, prezentacija, stručnih obilazaka, promocija i slično, kojima će se vrijedni sadržaji o kulturnoj baštini nastojati približiti široj publici na zanimljiv i pristupačan način.

Publikacija *Dana europske baštine* 2018. donosi osnovne informacije o prigodnim događanjima: o lokaciji, datumu, vremenu održavanja kao i kratak opis njihova sadržaja s ciljem što jednostavnijeg snalaženja i odabira događanja za koja je osiguran slobodan ulaz. Više najavnih informacija o događanjima pratite na www.min-kulture.hr, kao i informacije o događanjima u sklopu *Europske godine kulturne baštine 2018.* na poveznici http://www.eu.godina.kulturne-bastine.min-kulture.hr/.

Foto: Petra Slobodnjak

DANI EUROPSKE BAŠTINE

2018.

PREGLED DOGAĐANJA

2. 9. 2018., 15:00 h, **Europski dan židovske kulture i baštine – Dan otvorenih vrata**, Zagreb

14. 9. - 16. 9. 2018., **22. međunarodni festival čipke,** Lepoglava

14. - 30. 9. 2018., **6. dani industrijske baštine grada Siska**, Sisak

14. 9. 2018., 19:00 h, **Izložba *Željezara Sisak – nedovršeni gigant***, Sisak

15. 9. 2018., 8:00 - 18:00 h, **Dani europske baštine u Krapju,** Krapje

15. 9. 2018., 14:00 h, **Obilazak: *Ruta sisačkih pivovara***, Sisak

15. 9. 2018., 17:00 h, **IV. sisački festival piva**, Sisak

16. 09. 2018., 10:00 - 19:00 h, **Europski dan židovske kulture i baštine – Dan otvorenih vrata Židovske općine Split,** Split

17. - 25. 9. 2018., **Radionica Dobra industrija VI**, Sisak

20. 9. 2018., 19:00 h, **Otvorenje izložbe *U službi vizualizacije baštine***, Zagreb

20. 9. 2018. - 10. 10. 2018., **Izložba *Glasovi Književnog petka: Digitalizirana zagrebačka baština***, Zagreb

20. 9. 2018., 18:00 h, **Izložba i predavanje *Kulturni krajolik Zrinska gora***, Dvor

20. 9. 2018., 19:00 h, **Foto izložba: *Fotomaraton – industrijska baština Siska***, Sisak

20. 9. - 10. 10. 2018., **Izložba *In fidem... - Javni bilježnici korčulanske komune u razdoblju Mletačke Republike,*** Žrnovo (otok Korčula)

20. 9. - 30. 10. 2018., **Izložba *Zvjezdane godine brodske zborske glazbe* / Prezentacija *Simbolika dijeljenja baštine,*** Slavonski Brod

20. 9. 2018., 12:00 h, **Predavanje i prezentacija *Pedeset godina prvog javnog spomenika u Vrpolju,*** Vrpolje

20. 9. 2018., 18:00 h, **Stručno vodstvo i predavanje o upotrebi vune u Konavlima uz izložbu *Neđe panj, neđe tanj,*** Čilipi

20. 9. 2018., 19:30 h, **Predavanje *Od Atlantika do Himalaje – Sudjelovanje pukovnika Josipa Damjanovića u mirovnim misijama UN-a 2003. – 2012.,*** Vukovar

20. 9. 2018. - 10. 10. 2018., **Edukativne radionice na temu izrade predmeta u prapovijesti (tkanje i obrada gline),** Pula

21. 9. 2018., 10:00 - 12:00 h, **Dan europske baštine 2018. u Hrvatskome državnom arhivu – najmlađima u nasljeđe,** Zagreb

21. 9. 2018., u 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15.00 h, **Stručno vodstvo uz izložbu *Bunjevačko veliko ruvo***, Zagreb

21. 9. 2018., 11:00 h, **Predavanja na temu pristupačnosti muzejskih prostora i sadržaja,** Pula

21. 9. 2018., 11:00 h, **Obilazak Židovskog groblja u Požegi,** Požega

21. 9. 2018., 11:30 h, **Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore**, Hrvatska Kostajnica

21. 9. 2018., 18:00 h, **Izložba i predavanje *Vojna krajina, Banska krajina i Zrinski u obrani od Osmanlija,*** Novska

21. 9. 2018., 20:00 h, **Prezentacija zaštitnih konzervatorskih i arheoloških radova koji prethode izvedbi izmjene vodovodne i kanalizacijske mreže u povijesnoj jezgri grada Trogira**, Trogir

22. 9. 2018. i 29. 9. 2018. 10:00 - 14:00 h, **Putujmo zajedno prugom Prvog svjetskog rata i virtualnom izložbom**, Zagreb

22. 9. 2018., 10.00 sati, **Obilazak: *Biciklijada po industrijskoj baštini***, Sisak

22. 9., 29. 9. i 6. 10. 2018., 10:00 h, **Stručna vodstva kroz izložbu *Prapovijest u rukama***, Pula

23. 9. 2018., 10:00 h, **Tematski stručni obilazak, predavanje i piknik/ Kapela sv. Ivana u Ivaniću Miljanskom, *Piknik kod Veronikinog Ivana*,** Desinić

23. 9. 2018., 17:00 – 19:00 h**, Dani otvorenih vrata Samostana sv. Margarite,** Pag

24. 9. 2018., 11:00 h, **Prezentacija knjige *The Conservation of Sculpture Parks***, Sisak

24. 9. 2018., 11:30 h, **Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore**, Topusko

24. 9. 2018., 18:00 - 20:00 h, **Radionica *Umjetnost dijeljenja umijeća izrade izvornog hrvatskog suvenira - posvitka*,** Šenkovec

24. 9. 2018., 19:00 h, **Promocija monografije *Srce Turopolja,*** Stari grad Lukavec, Velika Gorica

25. 9. 2018., 11:30 h, **Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore**, Glina

25. 9. 2018., 13:00 h, **Dodjela „Nagrade Vicko Andrić" za 2017. godinu,** Zagreb

25. 9. 2018., 18.00 h, **Stručno vodstvo kroz postav i izložbu *Pepelu velikog Vlaha,*** Cavtat

25. 9. 2018., 19:00 h, **Prezentacija: Obnova školskog broda *Galeb* i palače šećerane unutar kompleksa Benčić**, Sisak

26. 9. 2018., 11:00 h, **Prezentacija novih mrežnih stranica Državnog arhiva u Osijeku s objavom izbora digitaliziranih fotografija iz fundusa ustanove,** Osijek

26.9.2018., 18:00 h, **Izložba *Neverbalna komunikacija tradicijske odjeće*,** Velika Gorica

26. i 27. 9. 2018., **Predstavljanje sjenice *suka* u povodu židovskog blagdana Sukota**, Zagreb

PREGLED DOGAĐANJA

26. 9. 2018., 17:00 h, **Arhiv Tošo Dabac**, (7. DANI EUROPSKE BAŠTINE DRUŠTVA POVJESNIČARA UMJETNOSTI), Zagreb

27. 9. 2018., 12:00 h, **Predavanje *Tajni jezik tekstila*,** Velika Gorica

27. 9. 2018., 13:00 h, **Radionica za djecu i mlade *Turopoljska podgutnica*,** Velika Gorica

27. 9. 2018., 13:00 h, **Prezentacija restauratorskih radova na gotičkim zidnim slikama u svodu kapele sv. Trojstva u samostanu sv. Jeronima**, Rijeka

27. 9. 2018., 17:00 h, **Institut Tomislav Gotovac,** (7. DANI EUROPSKE BAŠTINE DRUŠTVA POVJESNIČARA UMJETNOSTI), Zagreb

27. 9. 2018., 18:00 h, **Radionice razmjene vještina za odrasle *Grbež, najstariji tradicijski turopoljski vez*,** Velika Gorica

28. 9. 2018., 10:00 - 18:00 h, **Izložba *Nedostupna baština - tajne čuvaonica Hrvatskoga povijesnog muzeja***, Zagreb

28. 9. 2018., 10:00 h, **Predavanje *Etnografski praktikum – Odjeci tradicijskih stilova odijevanja u suvremenoj modi*,** Stari Grad Lukavec, Velika Gorica

28. 9. 2018., 10:30 - 14:30 h, **Radionica umijeća izrade turopoljske poculice,** Velika Gorica

28. 9. 2018., 12:00 h, **Prezentacija obnove kapele sv. Jakova na Očuri**, Gorjani Sutinski

28. 9. 2018., 18:00 h, **Prezentacija Etnografske spomenice mjesta Raven,** Križevci

28. 9. - 30. 9. 2018., **Izložba *2. izložba čipke,*** Sikirevci

28. 9. 2018., 11:00 h, **Otvorena vrata Manastira Lepavina: *Razgledavanje i upoznavanje sakralne baštine Manastira Lepavina***, Lepavina

29. 9. 2018., 10:00 h, 11:00 h i 12:00 h, **Stručni obilazak i prezentacija arheološkog lokaliteta - Uvala Bijeca,** Medulin

29. 9. 2018., 10.00 – 14:00, **Putujmo zajedno vrtnom željeznicom u Hrvatskom željezničkom muzeju**, Zagreb

29. 9. 2018., 11:00 h, **Obilazak: *Bivši kompleks tvornice Željezara Sisak***, Sisak

29. 9. 2018., 14:00 h, **Predavanje i radionice *Svijet anđela i tradicijske dječje igre u Vođincima - prenošenje umijeća, znanja i vještina***, Vođinci

30. 9. 2018., 17:00 - 18:00 h, **Dani otvorenih vrata Samostana sv. Margarite**, Pag

1. 10. 2018., 10:00 h **Prezentacija projekta uređenja *Perivoj kompleksa Novi dvori zaprešićki,*** Zaprešić

1. 10. 2018., 12:00 h, **Predavanje *Život i djelo hrvatskog akademika Hrvoja Požara (1916. – 1991.),*** Vukovar

1. 10. 2018., 13:00 h, **Izložba fotografija *Naša Hrvatska,*** Vukovar

1.10. 2018., 18:00 h, **Radionica za djecu *Upoznajmo amfore!***, Pridvorje

1. 10. 2018., 18:00 - 20:00 h, **Radionica *Umjetnost dijeljenja umijeća izrade nakita od kinča,*** Šenkovec

2. 10. 2018., 10:00 h, **Prezentacija obnovljenih kamenih (mramornih) oltara sv. Katarine / sv. Martina i sv. Barbare, rad Francesca Robbe, 18. stoljeće,** Varaždinske Toplice

2. 10. 2018., 10:00 h, **Predavanje *Tijek obnove Ljubačke tvrđave "Fortica"*** Grad Pag, 11:30,
Obilazak lokaliteta Ljubačka utvrda "Fortica", Pag

2. 10. 2018., 12:00 h**, Predstavljanje projekta *Hrvatski povjesničari umjetnosti* i Zbornika radova znanstveno – stručnog skupa *Gjuro Szabo (1875. – 1943.)*,** Zagreb

3. 10. 2018., 10:00 h, **Prezentacija filmova o nematerijalnoj baštini Međimurja: *Umijeće vađenja zlata – zlatarenje u Međimurju, Tradicijsko umijeće izrade čipke na području Svete Marije, Umijeće izrade i sviranja cimbala,*** Čakovec

3. 10. 2018., 10:00, **Radionica *Kreativni građani***, Zagreb

3. 10. 2018., 11:00 h, **Predavanje i prezentacija *Arheološko nalazište Virgrad, dijeljenje znanja,*** Vukovar

3. 10. 2018., 18:00 h, **Predavanje *Stari gradovi Karlovačke županije***, Karlovac

3. 10. 2018., 19:00 h, **Dan židovske kulture i baštine**, Čakovec

5. 10. 2018., 12:00 h, **Prezentacija i otvorenje Topoteke Lika**, Gospić

5. 10. 2018., 18:00 - 20:00 h, **Interaktivno predavanje *Govori donjosutlanskog i gornjosutlanskog dijalekta u njihovu prirodnom okolišu,*** Šenkovec

5. 10. 2018., 18:00 h, **Izložba i tematsko predavanje o industrijskoj baštini Konavala *Trasiranja komunikacija***, Pridvorje

6. 10. 2018., 11:00 h, **Putujmo zajedno Transsibirskom željeznicom s Hrvojem Ivančićem,** Zagreb

7. 10. 2018., 12:00 - 18:00 h, **Dan otvorenih vrata Muzeja krapinskih neandertalaca,** Krapina

7. 10. 2018., 16:00h, **Predavanje *(Ne)poznavanje narodne nošnje Koprivničkog Ivanca kod neizvornih korisnika u amaterskom i profesionalnom folklorizmu,*** Koprivnički Ivanec

8. 10. 2018., 10:00 - 17:00 h, **Prezentacija rudarske baštine *Budi rudar na jedan dan*,** Rude

10. 10. 2018., 12:00 h, **Izložba *450. obljetnica Hektorovićeva Ribanja i ribarskog prigovaranja*,** Split

10. 10. 2018., 12:30 h, **Izložba i predavanje *Kulturni krajolik Zrinska gora***, Sisak

14. i 15. 10. 2018., 12:00 - 18:00 h, **Otvorena vrata Arheološkog parka Andautonija**, Ščitarjevo

16. 10. 2018., 10:00 h, **Znanstveno--stručni skup *Hrvatski povjesničari umjetnosti: Olga Maruševski (1922. - 2008.),*** Zagreb

Hrvatski restauratorski zavod – popis događanja na mrežnim stranica (www .h-r-z .hr)

OTVORENJE

ZAGREB
IZLOŽBA / *U službi vizualizacije baštine – hommage fotografima Nini, Vinku, Rudiki, Živku, Miliku i Vidu*
(20. 9. – 25. 10. 2018.)

Otvorenje 20. 9. 2018., u 19:00 sati,
Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb
ORGANIZATOR: Uprava za zaštitu kulturne baštine, Ministarstvo kulture
AUTORICA IZLOŽBE: mr. sc. Sanja Grković

Europska godina kulturne baštine 2018., pa tako i ovogodišnji Dani europske baštine, u fokus svojega interesa smještaju u*mjetnost dijeljenja*. Nepobitna je činjenica da i sami temelji konzervatorske službe počivaju na istome načelu: sačuvati generacijama stvarano te osvještavati, reinterpretirati i prenositi isto za naraštaje što dolaze. Među ostalim i pomoću fotografskog medija koji se tijekom posljednjeg stoljeća i pol nametnuo ne samo kao jedan od ključnih oblika komunikacije i interakcije, nego i kao jedan od temeljnih i najzornijih oblika zaštite baštine.

Konzervatorska služba nezamisliva je bez konzervatorske dokumentacije. Ona predstavlja bazu, nezaobilazno polazište svakom stručnom radu, kako teoretskom, tako i praktičnom. Konzervatorskoj fotografiji kao sastavnom dijelu konzervatorske dokumentacije s punim pravom možemo pripisati epitet vizualnog čuvara stanja baštine, budući da svjedoči o mijeni spomenika tijekom vremena, bilo u pozitivnom ili negativnom kontekstu.

Foto: Vinko Malinarić, KO Rijeka

Foto: Živko Bačić, KO Split

Foto: Živko Bačić, KO Split

Foto: Vinko Malinarić, KO Rijeka

U okvirima konzervatorske službe, čiji začetci na našim prostorima sežu u daleku 1854. godinu, svoj će procvat konzervatorska fotografija doživjeti tek u drugoj polovini 20. stoljeća. U to se vrijeme njena slojevito ustrojena služba, s brojnijim regionalnim zavodima na terenu, osnažuje profesionalnom fotografskom podrškom. U ovom su se razgranatom radnom okruženju, ne samo dugoročnim djelovanjem, već i iznimnim radnim učincima istakli Nikola Nino Vranić, Vinko Malinarić, Rudolf Rudika Bartolović, Živko Bačić i Miljenko Miliko Mojaš, a potom i generacijski koje desetljeće mlađi Vidoslav Barac. Zahvaljujući brojnim njihovim snimkama, koje dosežu broj od više stotina tisuća negativa s pridruženim pozitivima (fotografijama), dokumentirana je, ili bolje rečeno ovjekovječena baština koja se s protokom vremena ponekad bitno izmijenila, pa i trajno iščeznula.

Foto: Nino Vranić, MK - UZKD - F

Foto:
Živko Bačić, KO Split

Foto: Rudolf Bartolović, KO Osijek

CAVTAT
STRUČNO VODSTVO kroz postav i izložbu *Pepelu velikog Vlaha*

25. 9. 2018., u 18:00 sati, Kuća Bukovac, Bukovčeva 5, Cavtat
ORGANIZATOR: Muzeji i galerije Konavala

Izložba *Pepelu velikog Vlaha* po prvi put iznosi pred javnost izuzetan ciklus, ne samo dokumentarne, već i umjetničke fotografije te jedinstvene muzejske predmete koji prate "posljednje putovanje" našeg velikog slikara. Uvodi nas u intimne obiteljske trenutke i uspomene na odane najviše javne počasti, u vrijeme od Bukovčeve smrti u Pragu, 23. travnja, do konačnog polaganja umjetnikova pepela u obiteljsku grobnicu u Cavtatu, 1. listopada 1922. godine.

Foto: Arhiva Muzeji i galerije Konavala

ČAKOVEC
PREZENTACIJA FILMOVA O NEMATERIJALNOJ BAŠTINI MEĐIMURJA / Umijeće vađenja zlata – zlatarenje u Međimurju, Tradicijsko umijeće izrade čipke na području Svete Marije, Umijeće izrade i sviranja cimbala

3. 10. 2018., u 10:00 sati, Muzej Međimurja, Čakovec
ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Varaždinu, Muzej Međimurja, Ul. Ruđera Boškovića 7, Čakovec
PREDAVAČI UZ PREZENTACIJU: Vesna Pascuttini-Juraga, Janja Kovač

Prezentacija filmova o nematerijalnoj baštini Međimurja: „Umijeće vađenja zlata – zlatarenje u Međimurju", „Tradicijsko umijeće izrade čipke na području Svete Marije", „Umijeće izrade i sviranja cimbala", koji su snimljeni uz financijsku potporu Ministarstva kulture, jedan je od oblika promidžbe tradicijskih znanja, umijeća i običaja međimurskog kraja. Nakon prikazivanja filmova posjetiteljima će ovu

Foto: Janja Kovač

kulturnu baštinu uživo približiti i prezentirati nositelji umijeća koji će donijeti svoje stare alate, instrumente i materijale te na slikovit i atraktivan način prikazati postupak rada.

ČAKOVEC
Dan židovske kulture i baštine

3. 10. 2018., u 19:00 sati, Dvorana Scheier, Čakovec
ORGANIZATORI: Židovska općina Čakovec, Muzej Međimurja u Čakovcu, Državni arhiv za Međimurje, Matica Hrvatska podružnica Čakovec, Međimurska županija, Grad Čakovec

Naslovna stranice knjige povodom izložbe Židovi u Međimurju 2007. godine

Uz krilaticu manifestacije "STORYTELLING" prikazat ćemo izdanja Židovske općine Čakovec, koja su ostvarena u suradnji s Maticom Hrvatske te predstaviti autore. To su dvije priče, o dvjema uglednim članicama Židovske općine Čakovec, a preko njihovih ispričanih priča posjetitelji su u prilici upoznati povijest Židovske općine Čakovec, kao i njenu tragičnu sudbinu.

Predstavljena će biti knjiga *Stoljeće filma u Čakovcu*, koja govori o značajnom utjecaju predstavnika židovske zajednice u razvoju te umjetnosti. Knjigu će predstaviti sam autor.

Obilježje na mjestu nekadašnje sinagoge, Foto: Židovska općina Čakovec

Državni arhiv za Međimurje povodom Dana židovske kulture i baštine ustupit će restauriranu Matičnu knjigu Židovske općine Čakovec.

Cijeli će događaj upotpuniti kletzmer sastav "Kontra-Kvartet", koji će prisutne upoznati s tradicionalnom židovskom glazbom.

ČILIPI
STRUČNO VODSTVO I PREDAVANJE o upotrebi vune u Konavlima uz izložbu *Neđe panj, neđe tanj*

20. 9. 2018., u 18:00 sati, Zavičajni muzej Konavala, Beroje 49, Čilipi
ORGANIZATOR: Muzeji i galerije Konavala

Izložba *Neđe panj, neđe tanj* prezentira način obrade vunenog vlakna u Konavlima i Cavtatu, kao i predmete koji su korišteni pri obradi. Iako danas već zaboravljen, sustav prerade i umijeća izrade predmeta valjalo je još jednom oživjeti ne samo zbog ogromnog značaja koje je vuna imala u životima stanovnika Konavala, već zbog specifičnosti i održivosti sitnog stočarstva na našem području.

Foto:
Arhiva Muzeji
i galerije Konavala

DESINIĆ - DVOR VELIKI TABOR
TEMATSKI STRUČNI OBILAZAK, PREDAVANJE I PIKNIK / kapela sv. Ivana u Ivaniću Miljanskom / Piknik kod Veronikinog Ivana

23. 9. 2018., u 10:00 sati, okupljanje kod Dvora Veliki Tabor, Hum Košnički 1 - Desinić, te odlazak na brdo u Ivaniću Miljanskom - Zagorska sela, kod kapele sv. Ivana, povratak oko 15:00 sati
ORGANIZATOR: Dvor Veliki Tabor
PARTNERI: Hrvatski restauratorski zavod, Općine Desinić i Zagorska sela, TZ područja Desinić, Kumrovec i Zagorska sela

Kasnogotička kapela sv. Ivana u Ivaniću Miljanskom, koju je u spomen na svoju ženu Veroniku Desinićku i pozakonjenje sina Ivana (Johannes de Cilia) dao sredinom 15. stoljeća sagraditi Fridrik II. Celjski, oslikana je vrijednim zidnim slikama koje posredno, putem biblijskih scena, pričaju njihovu nesretnu ljubavnu priču. Taj zidni oslik otkriven je tek prije desetak godina, a o tome imaju li freske u crkvi sv. Ivana i skriveno značenje pisao je konzervator-restaurator savjetnik Ivan Srša.

Kapela sv. Ivana u Ivaniću Miljanskom, fototeka DVT

Program obilježavanja *Dana europske baštine* 2018. zamišljen je tako da se osobe iz lokalne zajednice organizirano dovezu automobilima do podnožja brijega, a potom se cijela grupa pješice uputi do kapele. Ondje će biti održano predavanje o obnovi i značenju zidnih slika, a potom bi sudionici rasprostrli dekice i u prirodi s divnim pogledom održali piknik uživajući u proizvodima lokalnih OPG-ova i vinarija.

Veronika iz Ivanića Miljanskog, fototeka DVT

DVOR
IZLOŽBA I PREDAVANJE / *Kulturni krajolik Zrinska gora*
(20. 9. - 30. 9. 2018.)

20. 9. 2018., u 18:00 sati, Knjižnica i čitaonica Dvor
ORGANIZATOR: Društvo „Terra banalis“
SUDJELUJU: autorice izložbe Ivana Miletić Čakširan, prof. (Konzervatorski odjel u Sisku Ministarstva kulture), doc. dr. sc. Sanja Lončar (Društvo „Terra banalis“ / Filozofski fakultet u Zagrebu), Kata Benac, dipl. inž. agr. vop. (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije)

Cilj je izložbe *Kulturni krajolik Zrinska gora* predstaviti krajobrazne i kulturnopovijesne karakteristike Zrinske gore koje su nositelj identiteta prostora te osnova za zaštitu prostora kao kulturnog krajolika. Izložba je do sada predstavljena u Glini, Topuskom, Hrvatskoj Kostajnici, Sisku i Petrinji.

GORJANI SUTINSKI
PREZENTACIJA obnove kapele sv. Jakova na Očuri

28. 9. 2018., u 12:00 sati, kapela sv. Jakova na Očuri, Gorjani Sutinski
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Krapini

Kapela sv. Jakova na Očuri, jedna od najvećih gotičkih crkava Hrvatskog zagorja, smještena je na vrhu brijega izvan naselja Gorjani Sutinski, sjeveroistočno od Radoboja, na obroncima Ivanščice. Iako je lokalitet otprije poznat kao pavlinski posjed, kapela se prvi put spominje u kanonskim vizitacijama iz 1639. godine. Diana Vukičević-Samaržija kapelu, unatoč tipologiji po kojoj bi pripadala 14. st., datira u kraj 15. stoljeća. Stahuljak i Stele pak stariji sloj zidnih slika u unutrašnjosti kapele datiraju u prvu polovinu 14. st. pa tako ni kapela ne bi mogla biti kasnija od tog doba. Konačno, Drago Miletić i Marija Valjato Fabris smatraju da je kapela sagrađena sredinom 15. st., da je stradala u turskoj provali 1479. g. te da je nakon toga temeljito obnovljena.

U lađi je kapela imala tabulat i starije, drveno oslikano pjevalište, koji su barokizacijom zamijenjeni baldahinskim svodom iz 1752. g. i zidanim korom iz istog vremena. Južna sakristija, koje je u međuvremenu uklonjena, bila je sagrađena 1778.

Foto: KO Krapina

godine. Unutrašnjost crkve (čitavo svetište i sjeverni zid lađe) bila je oslikana gotičkim freskama od kojih su danas sačuvani samo fragmenti, a koje su u vrijeme barokizacije bile prebijeljene vapnom.

Kapelu je tijekom njezine povijesti pratila nesretna sudbina, tako da je, osim osmanlijskih razaranja, koncem Drugoga svjetskog rata pretrpjela i oštećenje krovišta koje je dovelo do urušavanja gotičkog svoda 1947. g. te je svetište kapele gotovo 70 godina bilo bez svoda. Godine 2016. gotički je svod u svetištu rekonstruiran, što je predstavljalo najzahtjevniji zahvat u dosad izvedenim radovima na obnovi kapele.

GOSPIĆ
PREZENTACIJA I OTVORENJE / Topoteke Lika

5. 10. 2018., u 12:00 sati, knjižnica Državnog arhiva u Gospiću
ORGANIZATOR: Državni arhiv u Gospiću, Kaniška ul. 17, Gospić

Topoteku Lika Arhiv je pokrenuo s ambicijom da ona postane susretište očuvanja i promicanja ličke povijesti i tradicije, mjesto dijeljenja i korištenja arhivskog gradiva, otvorena svima koji se žele uključiti u stvaranje digitalnog regionalnog arhiva. S ciljem da Topoteka omogući interaktivan odnos Arhiva i zajednice, da korisnik Arhiva postane i aktivni sudionik njegove svakodnevne izgradnje te stvaratelj i promotor kulturne baštine i zavičajne povijesti, Arhiv nastoji zainteresirati i uključiti što više suradnika kako bismo na taj način dodatno osnažili svijest o potrebi zaštite kulturne baštine, ali i njezine dostupnosti i nazočnosti u privatnom i javnom prostoru kao važnog dijela regionalnog identiteta.

KARLOVAC
PREDAVANJE / Stari gradovi Karlovačke županije

3. 10. 2018., u 18:00 sati, Ilirska dvorana Gradske knjižnice I. G. Kovačić, Ulica Ljudevita Šestića 1, Karlovac
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Karlovcu u suradnji s Karlovačkom županijom
PREDAVAČI: Branka Križanić, Sonja Kočevar

Stari gradovi Karlovačke županije posljednjih godina postaju značajan dio općeg i turističkog interesa. Cilj je stručnog predavanja prezentacija aktivnosti koje su u proteklih dvadeset i pet godina provedene pod vodstvom Konzervatorskog odjela u Karlovcu, uz identifikaciju povijesnih i graditeljskih vrijednosti svakog pojedinog grada kao i potencijala međusobnog povezivanja na zajedničkoj platformi frankopanskoga kulturnog kruga, ratne prošlosti i povijesne granice naroda, kultura i religija.

Foto: Sonja Kočevar

Obnova starih gradova Barilovića, Bosiljeva, Cetina, Drežnika, Dubovca, Modruša, Novigrada na Dobri, Ogulina, Ozlja, Ribnika i Slunja te njihovo uključivanje u turističku ponudu postaje imperativ lokalnih zajednica, a zaštita, očuvanje i prezentacija izuzetno vrijednoga graditeljskog naslijeđa srednjovjekovnih utvrda, uz istovremeno osiguravanje mogućnosti za suvremenu kreativnu interpretaciju njihovih prostora kao trajne edukativne i turističke atrakcije, konzervatorskoj struci postaje najzahtjevniji, ali i najizazovniji dio djelovanja.

Fotoarhiva Društva izvornog folklora Koprivnički Ivanec

KOPRIVNIČKI IVANEC
PREDAVANJE / (Ne)poznavanje narodne nošnje Koprivničkog Ivanca kod neizvornih korisnika u amaterskom i profesionalnom folklorizmu

7. 10. 2018., u 16:00 sati, Osnovna škola Koprivnički Ivanec, Koprivnička ulica 27
ORGANIZATOR: Društvo izvornog folklora Koprivnički Ivanec

Stanovnici mjesta Koprivnički Ivanec, Pustakovec, Goričko, Kunovec i Botinovec baštinici su jedinstvenog ivanečkog veza i izvorne ivanečke narodne nošnje, koju vez obilježava. Ova nošnja značajno se razlikuje od drugih tradicionalnih nošnji u Podravini, ipak, u javnosti i među neautohtonim korisnicima u okviru amaterskog i profesionalnog izvođenja folklornih koreografija nedovoljno se poznaje i predstavlja naziv nošnje i teritorijalna pripadnost te se nedovoljno koristi izvoran oblik veza i nošnje, o čemu svjedoči znatan broj objavljenih fotografija i snimaka nastupa.

U ovom predavanju predstavnicima folklornih udruga i zainteresiranoj javnosti predstavit ćemo autohtonost ivanečkog veza i nošnje, ukazati na primjere neodgovarajućeg predstavljanja nošnje i veza Koprivničkog Ivanca i potom pojasniti i prikazati ivanečki vez i narodnu nošnju u izvornom obliku i autohtono odjevenu.

Fotoarhiva Društva izvornog folklora Koprivnički Ivanec

KRAPINA
DAN OTVORENIH VRATA / Muzej krapinskih neandertalaca

7. 10. 2018., 12:00 – 18:00 sati
ORGANIZATOR: Muzej krapinskih neandertalaca

Muzej krapinskih neandertalaca i Nalazište Hušnjakovo jedini su nositelji *Oznake europske baštine* u Hrvatskoj. S obzirom na to da je 2018. godina proglašena *Europskom godinom kulturne baštine*, krapinski će muzej 7. listopada 2018. organizirati poseban program.

U nedjelju, 7. listopada, od 12 do 18 sati bit će besplatan ulaz za sve individualne posjetitelje, koji će osim obilaska stalnog postava i Nalazišta moći rješavati muzejsku zagonetku. Svi oni koji je uspješno riješe, dobit će simboličan poklon. U prostorijama stare muzejske zgrade (Kneippova zgrada) moći će se razgledati gostujuća izložba Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja iz Zagreba pod nazivom *Miocen sjeverne Hrvatske (Od blata do zlata)*. Ulaz na izložbu je besplatan.

Foto: Damir Fabijanić

KRAPJE
Dani europske baštine u Krapju

15. 9. 2018., 8:00 - 18:00 sati
ORGANIZATORI: JU Park prirode Lonjsko polje, Općina Jasenovac i Turistička zajednica Općine Jasenovac
SUORGANIZATORI: Udruga za očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine Kraplani, Udruga mladih Krapje, DVD Krapje, OŠ Jasenovac, Športsko ribolovna udruga „Jez“ Jasenovac, LD Posavski lovac Krapje, LD Patak Jasenovac, JAK Jasenovac, Udruga srce Puska i NK „Naprijed“ Krapje
SPONZORI: Ministarstvo kulture, Sisačko-moslavačka županija, TZ Sisačko-moslavačke županije, Općina Jasenovac, TZ Općine Jasenovac i JU Park prirode Lonjsko polje

Program

08:00	Polazak autobusa iz Zagreba, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja), a povratak je u 18:00 sati; prijave na info@pp-lonjsko-polje.hr.
10:00 – 11:00	Atletska natjecanja mladeži – JAK Jasenovac
10:00	Fotoradionica *Krapje - graditeljska baština*, Hrvatski fotosavez, Krapje 30
11:00	Otvorenje izložbe *Tradicijska arhitektura Moslavine i hrvatske Posavine* autorice Slavice Moslavac, u organizaciji Muzeja Moslavine, Krapje 1
11:30	Izložba i prezentacija tradicijskog soboslikarsko-ličilačkog obrta, „Nenointerijeri“ Sisak, Krapje 1
13:00	Sveta misa, crkva sv. Antuna Padovanskog u Krapju
13:30	Mimohod KUD-ova od crkve do pozornice Krapje 1
14:00	Svečano otvorenje manifestacije *Dana europske baštine* i kulturno-umjetnički program, nastup udruga i KUD-ova, Krapje 1
16:00 – 17:30	Stručno vođenje: *Izvorne pasmine u PP Lonjsko polje*, Staza graničara, Krapje 18
16:00 – 19:00	Popodnevni tamburaški koncert
19:00	Krapjanska noć, tamburaški koncert, Krapje 1

Foto: Arhiva JU Park prirode Lonjsko polje

Prateći program:

10:00 – 18:00	Prezentacija štandova tradicijskih zanata, alata, suvenira i ekoproizvoda, Krapje 1 - 70
10:00 – 18:00	Etnozbirka Palaić, Krapje 48
10:30 – 18:00	Izložba starinske vatrogasne opreme, DVD Krapje, vatrogasno spremište Krapje 83
	Likovna kolonija
	Vožnja konjskom zapregom i rekreativno jahanje
	Oldtimer klub „LANZ-BULDOG“ Novska
	Izložba *Aktivnosti udruge Kraplani*, Krapje 1
	Izviđački kamp, IO Zelena patrola Rajić, logorska vatra, Krapje 101
	„Pozdrav iz Krapja razglednicom“, štand TZ Općine Jasenovac, Krapje 1
15:00 – 18:00	Vožnja brodovima „Katarina 1“ i „Vodomar“ po rijeci Savi prema voznom redu, pristan Krapje
16:30 – 17:30	Edukativni program za djecu *Krapje – selo graditeljske baštine*, Krapje 18
16:30	Prvenstvena nogometna utakmica, igralište NK „Naprijed“ Krapje

KRIŽEVCI
PREZENTACIJA / Etnografske spomenice mjesta Raven, izdanje Državnog arhiva u Bjelovaru

28. 9. 2018., u 18:00 sati, Gradski muzej Križevci, Tome Sermagea 2, Križevci
ORGANIZATORI: Gradski muzej Križevci i Državni arhiv u Bjelovaru

Zadaća je arhiva zaštita, očuvanje i trajna pohrana arhivskog gradiva, stoga se smatra da upravo arhivi čuvaju memoriju naroda. Državni arhiv u Bjelovaru nadležan je za brigu nad gradivom triju županija, a u okviru svoje djelatnosti objavio je prijepis jednog malog dijela svog gradiva koje svjedoči o bogatoj baštini križevačkog kraja. Upravo kroz ideju dijeljenja zapisa o narodnoj kulturi došlo je do približavanja vrijednih arhivskih izvora javnosti koja je baštini. Time pridonosimo povećanju dostupnosti informacija o kulturnoj baštini, što je tema ovogodišnjih Dana europske baštine.

Etnografska spomenica mjesta Raven nastala je nakon 1940. godine i odluke Banske vlade o zapisivanju *seljačke kulture* kao dijelu zaduženja učitelja osnovnih škola. Učiteljica Stana Štrk na 40 stranica spomenice pomno je zapisala elemente narodne kulture. Najveća je vrijednost ovog zapisa u jedinstvenom svjedočanstvu o narodnoj kulturi s početka 20. stoljeća kroz sustavan opis ljudi i mjesta te bilježenje običaja i usmene povijesti križevačkog kraja.

Foto: Državni arhiv Bjelovar

Foto: KO Bjelovar

LEPAVINA
OTVORENA VRATA MANASTIRA LEPAVINA / Razgledavanje i upoznavanje sakralne baštine Manastira Lepavina

28. 9. 2018., u 11:00 sati, Manastir Lepavina, Lepavina
ORGANIZATORI: Manastir Lepavina, Mitropolija zagrebačko-ljubljanska, Konzervatorski odjel u Bjelovaru

Naziv pravoslavnog manastira te naselja Lepavina nepoznatog je podrijetla, koje razni autori tumače toponimom Lipovica (vinorodni kraj). Prema predaji manastir je utemeljio monah Jefrem 1550. godine. Izvorno građen drvetom, stradao je u ratovima s Osmanlijama. Uz crkvu i konake, današnji manastirski kompleks upotpunjuju grobljanska kapela sv. Nikolaja građena u duhu moderne, tradicijski hambar i izvor ljekovite vode. Izgradnja zidane manastirske crkve Vavedenja Presvete Bogorodice započinje 1743. godine, a traje do 1770. godine. Eksterijer je baroknih stilskih karakteristika, dok je unutarnja prostorna organizacija bizantske provenijencije. Osnovna je karakteristika interijera trobrodna podjela prostora, što je za krajiške crkve 18. stoljeća posebna rijetkost. U crkvi se nalazi ikona Presvete Bogorodice Lepavinske s početka 16. stoljeća za koju se vjeruje da ima isciljeliteljske moći. Manastir Lepavina hodočasničko je mjesto vjernika svih kršćanskih konfesija, što mu daje posebno mjesto u kontekstu sakralne baštine i duhovnosti kontinentalne Hrvatske.

Foto: KO Bjelovar

Foto: Darko Gorenak Godak

LEPOGLAVA
22. Međunarodni festival čipke

14. – 16. 9. 2018., Lepoglava
ORGANIZATOR: Grad Lepoglava, Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture

Ovogodišnji, *22. međunarodni festival čipke*, održava se od 14. do 16. rujna 2018. godine u Lepoglavi. Kroz izložbe, predavanja i okrugli stol čipkarstvo će se predstaviti kroz temu *Čipka i dizajn*. Još u davna vremena čipka je prepoznata kao jedinstveni primjerak ljepote koju su cijenili bogati i siromašni. Danas se sve više implementira u/na dizajn različitih predmeta. Iako jako osjetljive i specifične teksture, čipka se dobro stapa s prirodnim materijalima. Dizajneri je rado, ali vrlo oprezno smještaju upravo u moderne materijale i/ili interijere jer ih čipka dodatno oplemenjuje i daje im dašak osobnosti. Festivalske izložbe i radionice namijenjene su publici različitih generacija, od predškolskog i školskog uzrasta do treće životne dobi, za sve posjetitelje koje zanimaju baštinjene i suvremene čipkarske vještine. Zemlja partner na ovogodišnjem je festivalu Italija. Kako čipkarsku baštinu čuvaju i njeguju, pokazat će čipkarice i čipkari iz Hrvatske, Belgije, Bosne i Hercegovine, Italije, Mađarske, Njemačke, Poljske i Slovenije.

Posjetitelji *Festivala* moći će vidjeti kako se i na koje načine o kulturnoj baštini brine lokalna zajednica na području Grada Lepoglave. Naglasak je stavljen na djelatnost školskih zadruga koje će izložbama i radionicama tradicijskih vještina (zgrada TKICA-a) zorno pokazati nastajanje lepoglavske čipke, pletenje *logožara*, izradu papirnatog cvijeća, igračaka od prirodnih materijala, te vezilačke vještine. Obiteljski licitarski obrt Gladović, utemeljen prije 80-ak godina, prikazat će proces izrade čuvenih licitarskih srca, beba i konjića.

Međunarodni festival čipke u Lepoglavi dobio je u travnju 2017. godine veliko međunarodno priznanje – oznaku *EFFE Label 2017-2018., Remarkable festival EFFE – Europe for festivals, festivals for Europe*, koja označava kvalitetu sadržaja i produkcije ovog Festivala.

Više informacija na internetskim stranicama: www.cipkarski-festival.com i www.lepoglava-info.hr

FESTIVALSKI PROGRAM

PETAK, 14. RUJNA 2018.

Dom kulture – čitaonica

10:00 –17:00 Dan Europske godine kulturne baštine 2018. u Lepoglavi, predavanja i UNESCO-ove radionice s međunarodnim sudjelovanjem

10:15 -10:35 *Kreativnost u idrijskoj čipki* – Maja Cvetnik, Idrija, Republika Slovenija

10:45 – 11:05 Predavanje: *Lepoglavska čipka - mit ili stvarnost - od pavlina za budućnost* – doc. dr. sc. Željko Knezić

11:30 – 12:00 Predavanje: *Baština i održivi razvoj* – dr. sc. Mirjana Posavec

13:00 – 17:00 Radionice (Tawan): izrada predmeta od rogoza, izrada cvijeća od krep papira, izrada lepoglavske čipke - početni i napredni modul, izrada licitara, vezenje motiva/elemenata kulturne baštine na platnu

Prostor ispred župne Crkve

11:00 Živi tkalački stan – igre pletenja tkanine – Željko Knezić

Pavlinski samostan

16:00 Otvaranje filatelističke izložbe autora Josipa Jelenečkog iz Kluba filatelista Varaždin

Terasa restorana "Ivančica" – šator

18:00 Svečano otvorenje 22. međunarodnog festivala čipke i podizanje festivalske zastave

Atrij Pavlinskog samostana

20:30 Vatromet + Multimedijalni show – *Lepoglavska čipka i svjetlo*

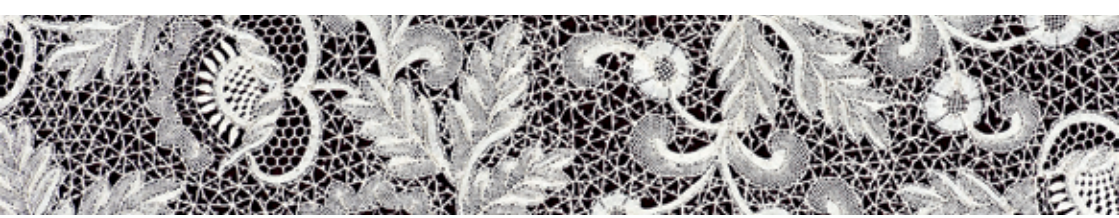

Foto: Darko Gorenak Godak

SUBOTA, 15. RUJNA 2018.

Dan Talijanske Republike u Lepoglavi

Terasa restorana "Ivančica" - šator

10:00 – 20:00 9. sajam tradicijskog rukotvorstva i starih zanata

12:00 – 13:00 *Živi tkalački stan* – igre pletenja čipke i tkanine, Željko Knezić

13:00 -16:00 Nastupi tamburaša

16:00 Kulturno-umjetnički program zemlje partnera, nastup kulturno-umjetničkog društva zajednice Talijana Kutina

Crkva Blažene Djevice Marije

19:00 – 20:00 Večernji koncert, Glazbeni ansambl Hrvatsko-talijanskog društva

Martina Klarić, sopran / Hrid Matić, tenor / Andrea Dizdar, flauta / Vedrana Dizdar, klarinet / Gaj Matić Marović, orgulje

Atrij Pavlinskog samostana

20:30 – 22:00 Multimedijalni show – *Igra lepoglavske čipke i svjetla*

NEDJELJA, 16. RUJNA 2018.

Crkva Blažene Djevice Marije

8:00 Koncelebrirana sveta misa za čipkarice i sudionike 22. međunarodnog festivala čipke

Terasa restorana "Ivančica"

10:00 – 18:00 9. sajam tradicijskog rukotvorstva i starih zanata

Mimohod kroz Lepoglavu (od Osnovne škole Lepoglava)

14:00 – 14:30 Limena glazba Lepoglava, pavlini, KUD "Lepoglavski pušlek", Kuburaško društvo "Glasna kubura" Kamenica, Kuburaško društvo "Prva kubura" Višnjica, Lovačko društvo "Srnjak – Ravna Gora" Lepoglava, Pihalni orkester Alples Železniki i mažoretkinje iz Železnika – Slovenija, Hrvatsko kulturno društvo Pomurje Lendava – Slovenija, Ženski tamburaški sastav Vlšnjica, Tamburaški orkestar „Biseri" Kamenica, Udruga branitelja Lepoglava, Čipkarice

Terasa restorana "Ivančica" – šator

14:30 Kulturni program "Lepoglavski kušlec", Limena glazba Lepoglava, Pihalni orkester Alples Železniki i mažoretkinje iz Železnika – Slovenija, Hrvatsko kulturno društvo Pomurje Lendava – Slovenija, Tamburaški orkestar "Biseri" Kamenica, Ženski tamburaški sastav Vlšnjica

16:30 Kud "Lepoglavski pušlek" – predstava

17:00 Zatvaranje festivala

Gradonačelnikov gulaš

Zabavni program – Godišnji koncert Limene glazbe Lepoglava, Gosti Pihalni orkestar Železniki

Dom kulture - TKIC

18:00 **Predstava HNK Varaždin - Komedija**

Foto: Darko Gorenak Godak

MEDULIN
STRUČNI OBILAZAK I PREZENTACIJA ARHEOLOŠKOG LOKALITETA / Uvala Bijeca

29. 9. 2018., u 10:00 sati, 11:00 sati i 12:00 sati, Uvala Bijeca, Medulin
ORGANIZATOR: Arheološki muzej Istre
STRUČNO VODSTVO: Ida Koncani Uhač

U uvali Bijeca kod Medulina sačuvani su i arheološki se istražuju ostatci potopljenog rimskog gospodarskog kompleksa koji datira od 1. st. pr. Kr. do 5. st. U uvali su vidljivi ostatci arhitekture solane, ribnjaka, dijelova uljare i drugih pripadajućih objekata koji su služili u gospodarske svrhe.

Na temelju već prokušane prakse stručni obilazak obuhvatit će razgledavanje nalazišta na dva načina: brodicama lokalnih vlasnika (batanama sa staklom ili uz pomoć „laštri") te *snorkelingom* (posjetitelji trebaju ponijeti maske i disalice).

Razgledavanje staze brodicama odvijat će se u 3 grupe uz vodstvo arheologa.

Obilazak staze s maskom odvijat će se također u grupama uz stručno vodstvo. Broj grupa ovisit će o broju posjetitelja.

Razgledavanje staze bit će organizirano 29. 9. 2018. (subota) u 10, 11 i 12 sati.

Obvezne su predbilježbe na telefon 052/351-300. Tada će se moći dobiti i informacije vezane uz obilazak.

Naputke o sigurnosti i ponašanju na brodici posjetitelji će dobiti prije stručnog obilaska. Za djecu koja ne znaju plivati obvezni su pojasevi ili narukvice za plivanje.

Foto: T. Draškić

Foto:
I. Koncani Uhač

Opis nalazišta - Uvala Bijeca

Nalazište u uvali Bijeca (Medulin) pripada ruralnom gospodarskom kompleksu koje datira od 1. st. pr. Kr. do 5. st. Arheološko nalazište u podmorju uvale pruža se na površini većoj od 12 hektara. Na krajnjem istočnom dijelu uvale sačuvan je i istražuje se od 2015. rimski gospodarski objekt sa sustavom kanala i ustavama te drvenim sanducima s vanjske strane. Građevina datira iz 1. st. pr. Kr. na 1. st. Na središnjem dijelu uvale u dužini od otprilike 175 m u pravilnom je rasteru sačuvana palisada od gusto postavljenih drvenih pilona koji se pružaju u nekoliko linijskih pravaca. Tvori je više od 2000 pilona. Na sjeverozapadnom dijelu uvale u podmorju je sačuvan kompleks od četiri prostorije za koji se pretpostavlja da je služio gospodarskom skladištu, a od kojeg se prema zapadu nastavljaju dijelovi objekta s kanalima s drvenim podnicama te drvenim sanducima uokolo. Na jugozapadnom dijelu uvale u podmorju su sačuvani ostatci većeg objekta te nalazi osam mlinskih kamena (*orbes*) i djelomično sačuvanog podloška za stupove vertikalnih nosača tijeska (*lapis pedicinus*).

NOVSKA
IZLOŽBA I PREDAVANJE *Vojna krajina, Banska krajina i Zrinski u obrani od Osmanlija*

21. 9. 2018., u 18:00 sati, Gradska knjižnica i čitaonica "Ante Jagar", Novska
ORGANIZATOR: Društvo "Terra banalis"

Članovi Društva "Terra banalis" predstavit će rad Društva i projekt Povijesnih postrojbi 1. i 2. banske krajiške pješačke pukovnije te otvoriti izložbu *Vojna krajina, Banska krajina i Zrinski u obrani od Osmanlija* čiji su autori članovi Društva "Terra banalis."

OSIJEK
PREZENTACIJA novih mrežnih stranica Državnog arhiva u Osijeku s objavom izbora digitaliziranih fotografija iz fundusa ustanove

26. 9. 2018., u 11:00 sati, Državni arhiv u Osijeku, K. Firingera 1, Osijek
ORGANIZATOR: Državni arhiv u Osijeku

Državni arhiv u Osijeku (DAOS) prezentirat će putem novih mrežnih stranica izbor digitaliziranog sadržaja iz fundusa ustanove te na taj način povećati dostupnost informacija o kulturnoj baštini u svom fundusu svim zainteresiranim pojedincima i skupinama. Pored redovitog i ažurnog informiranja korisnika o svim relevantnim pojedinostima povezanima s ustanovom, dostupnošću i korištenjem gradiva, putem novih mrežnih stanica namjerava se postići kontinuirana i susljedna mrežna prezentacija hrvatske kulturne baštine iz fundusa DAOS. Tako će istaknuto mjesto i u okviru predstavljanja novih mrežnih stranica imati objava digitaliziranog arhivskog gradiva koja započinje prezentacijom izbora iz bogatog fundusa fotografija, a nastavit će se kontinuiranim izborom različitih digitaliziranih baštinskih zapisa iz fundusa ustanove.

Vodenica na Dravi, foto: HR-DAOS-ZF 700

Panorama Osijeka sa Zimskom lukom, foto: HR-DAOS-967-5.24.3.

OSIJEK
Dani europske baštine 2018. u organizaciji Konzervatorskog odjela u Osijeku

28. 9. 2018., u 11:00 sati, Studijska čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, Europska avenija 24
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Osijeku

Konzervatorski odjel u Osijeku ovogodišnje Dane baštine obilježit će nizom predavanja, radionica te stručno vođenim obilascima ulica Tvrđe, Gornjeg i Donjeg grada kroz koja će se posjetiteljima skrenuti pažnja na materijalnu i nematerijalnu baštinu grada i njegovih stanovnika.

Dijeljenje znanja i ukazivanje na značaj djelovanja Konzervatorskog odjela jedan je od načina očuvanja kulturne baštine koja nas okružuje, a svijest o njenoj važnosti ovim se putem prenosi na nove naraštaje.

PAG
DANI OTVORENIH VRATA
Samostana sv. Margarite

ORGANIZATOR: Samostan sv. Margarite, Pag
23. 9. 2018., od 17:00 do 19:00 sati, Samostan sv. Margarite, Pag

Razgovori s redovnicama o sačuvanim umijećima, paškom tegu i paškoj čipki.

30. 9. 2018., od 17:00 do 18:00 sati, Samostan sv. Margarite, Pag

Predstavljanje programa *Samostan sv. Margarite u njedrima grada bogatstvo je otoka* o zaboravljenim očuvanim okusima i mirisima.

Foto: KO Zadar

PAG
PREDAVANJE I OBILAZAK TERENA / Ljubačka tvrđava Fortica

2. 10. 2018. u 10:00 sati, predavanje - Kneževa palača, Grad Pag
u 11:30 sati, obilazak lokaliteta Ljubačka utvrda „Fortica“
ORGANIZATORI: Grad Pag, Konzervatorski odjel Zadar

Foto: KO Zadar

Kada su uskoci ugrozili trgovački promet prema Veneciji, na otoku Pagu sagrađena je Ljubačka tvrđava koju u narodu zovu i „Fortica“. Sagrađena je početkom 17. stoljeća na uzvišenom dijelu punte Rta Fortica za potrebe kontrole prolaza iz podvelebitskog kanala kroz Ljubačka vrata prema Ljubačkom zaljevu i dalje zadarskom kanalu. Na centralnu kulu koja je bila obrambeno-stambenog karaktera vezana su dva obrambena zida koja prate konfiguraciju terena koji pada prema

Foto: KO Zadar

litici. Okrenuta su prema današnjem mostu koji spaja otok Pag s kopnom, a tada su gledala na Ljubačka vrata prema Velebitskom kanalu. Ulaz u utvrdu na istočnoj je strani. Do ulaza je cisterna za vodu, iz vremena izgradnje utvrde. Prema arhivskim podatcima utvrda je nakon 18. stoljeća napuštena. U razdoblju od 2012. do 2017. godine tvrđava je dokumentirana i temeljito konzervirana.

POŽEGA
OBILAZAK / Židovsko groblje u Požegi

21. 9. 2018., u 11:00 sati, Židovsko groblje, Požega
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Požegi
VODITELJICA: Marina Bender Maringer

Židovsko groblje u Požegi gotovo je jedini očuvani trag postojanja nekada razmjerno velike židovske zajednice koja krajem 18. stoljeća potiho nastanjuje sela oko grada Požege. Za nastanak Židovskog groblja zaslužan je Mojsije Rosenberg, prvi Židov koji se trajno naselio u Požegi te mu na njegov zahtjev Gradsko zastupstvo dodjeljuje zemlju za groblje izvan grada. Iako se nigdje ne spominje godina osnutka, arhivskim istraživanjima saznajemo da je to bilo svakako prije 1834. godine, kada umire Mojsije Rosenberg, pa je time Židovsko groblje u Požegi jedno od starijih u ovom dijelu Slavonije. Na groblju se nekada nalazila i mrtvačnica koju su projektirali osječki arhitekti V. Axmann i I. Domes, no ona je srušena u svibnju 1941. godine. Grad Požega u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Požegi započeo je 2005. radove na obnovi groblja, a 2007. svečano je obilježen Dan sjećanja na žrtve Holokausta na obnovljenom Židovskom groblju.

Foto: KO Požega

PRIDVORJE
RADIONICA ZA DJECU / Upoznajmo amfore!

1. 10. 2018., u 18:00 sati, Odjel za arheologiju i spomeničku baštinu MIGK, Franjevački samostan sv. Vlaha, Podvor 16, Pridvorje
ORGANIZATOR: Muzeji i galerije Konavala

Predavanje o amforama nađenim u istraživanjima po Konavlima. Kako su se izrađivale, čemu su sve služile i kad su se koristile doznat ćemo u predavanju za djecu i odrasle na radionici.

Foto: Muzeji i galerije Konavala

PRIDVORJE
IZLOŽBA I TEMATSKO PREDAVANJE o industrijskoj baštini Konavala / Trasiranje komunikacija

5. 10. 2018., u 18:00 sati, Odjel za arheologiju i spomeničku baštinu MIGK, Franjevački samostan sv. Vlaha, Podvor 16, Pridvorje
ORGANIZATOR: Muzeji i galerije Konavala

Foto: Muzeji i galerije Konavala, arhiva

PULA
PREDAVANJA na temu pristupačnosti muzejskih prostora i sadržaja

21. 9. 2018., u 11:00 sati, Muzejsko-galerijski prostor Sveta Srca, De Villeov uspon 8, Pula
ORGANIZATOR: Arheološki muzej Istre
PREDAVAČI: Đeni Gobić-Bravar i Maja Čuka

U Muzejsko-galerijskom prostoru Sveta Srca održat će se dva predavanja na temu pristupačnosti muzejskih prostora i sadržaja. Predavanje pod nazivom *Dostupnost prapovijesne građe u sklopu izložbe Prapovijest u rukama* održat će Maja Čuka, a predavanje *Pristupačnost muzeja – primjer kroz izložbu* Đeni Gobić-Bravar. Edukativne radionice usmjerene su na prijenos znanja o izradi prapovijesnih predmeta.

Foto: Arheološki muzej Istre

PULA
STRUČNA VODSTVA kroz izložbu *Prapovijest u rukama*

22. 9., 29. 9. i 6. 10. u 10:00 sati, Muzejsko-galerijski prostor Sveta Srca, De Villeov uspon 8, Pula
ORGANIZATOR: Arheološki muzej Istre
AUTORICE IZLOŽBE: Maja Čuka i Đeni Gobić-Bravar

Izložba *Prapovijest u rukama* nastala je u sklopu projekta Interreg CE naziva COME-IN!, čija je svrha povećati pristupačnost muzejskih institucija i izložaba osobama s invaliditetom, ali i svima ostalima. *Prapovijest u rukama* izložba je koja prikazuje cjelokupni period prapovijesti u Istri na jednostavan, svima razumljiv način, kroz rekonstrukcije nastamba, replike predmeta i jednostavne legende. Moguće je opipati mnogobrojne replike i sadržaje, legende su ispisane i na brajici, neki su sadržaji prikazani taktilnim crtežima, kretanje kroz izložbu olakšano je taktilnim podnim trakama te su uneseni mnogobrojni elementi koji slabovidnim osobama omogućuju lakše snalaženje u prostoru.

PULA
EDUKATIVNE RADIONICE na temu izrade predmeta u prapovijesti (tkanje i obrada gline)

20. 9. 2018. – 10. 10. 2018., Muzejsko-galerijski prostor Sveta Srca,
De Villeov uspon 8, Pula
ORGANIZATOR: Arheološki muzej Istre
VODITELJICA RADIONICE: Andrea Sardoz

Foto: Arheološki muzej Istre

Edukativne radionice na temu izrade predmeta u prapovijesti na kojima će se prezentirati umijeće tkanja i obrade gline održavat će se tijekom obilježavanja *Dana europske baštine*, uz prethodnu najavu prisustvovanja na mail:

RIJEKA
PREZENTACIJA restauratorskih radova na gotičkim zidnim slikama u svodu kapele sv. Trojstva u samostanu sv. Jeronima

27. 9. 2018., u 13:00 sati, Samostan sv. Jeronim, Trg Riječke rezolucije 1, Rijeka
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Rijeci i Hrvatska dominikanska provincija

Foto: KO Rijeka

Sklop nekadašnjega augustinskog samostana sv. Jeronima nastajao je od kraja 14. do kraja 18. stoljeća. Oko godine 1450. sagrađena je kapela sv. Trojstva koju je podigao Martin Raunacher za sebe i svoju ženu Margaretu Lamberger. Sjeverni zid kapele i trostrano zaključeno svetište dograđeni su na stariju sakristiju i istočni zid klaustra. Kapela je nadsvođena križno-rebrastim svodom sa zaglavnim kamenovima i konzolama s grbovima obitelji Raunacher, Luegh, Khuenberg i Lamberger.

U središtu kapele nalazila se nadgrobna ploča od crvenog salzburškog Adneter mramora koja je

danas ugrađena u zid desno od ulaza u kapelu. Riječ je o umjetnini visoke klesarske kvalitete na kojoj su isklesana dva grba obitelji Raunacher.

Kapela sv. Trojstva je polovinom 18. st. postala sakristija dograđene i produžene crkve Sv. Jeronima. Tom su prilikom zidne slike prebijeljene, a tijekom kasnijih obnova ispiketane kako bi se nanijela nova žbuka. Fragmenti zidnih slika otkriveni su prillikom obnove samostana početkom 1950-ih godina, no tek su 2016. godine izvršena probna sondiranja koja su utvrdila da je oslik očuvan skoro na cijeloj površini svoda.

Foto: KO Rijeka

Stilski se zidne slike uklapaju u južnonjemačko slikarstvo sredine 15. stoljeća. No ono što ih čini iznimnim njihova je rijetka i neuobičajena ikonografija. Najzanimljiviji dio ovoga zaokruženog topološkog sustava su personifikacije četiriju elemenata prikazane kao gole ljudske prilike koje jašu vepra, orla, zmaja i ribu. One predstavljaju elemente zemlje, zraka, vatre i vode. U središnjem polju apsidalnog zaključka, između navedenih personifikacija elemenata smješteni su antropomorfni prikazi sunca i mjeseca koji kao atributi Godine (*Annus*) zaokružuju srednjovjekovnu slika materijalnog svijeta, *Imago mundi*. Na susjednim poljima nalaze se četiri simbola evanđelista. Sva opisana polja objedinjuje zaglavni kamen s medaljonom u kojemu se nalazi Kristovo lice, iz kojeg se u susjedna polja šire zrake svjetla. Tetradičku sliku svijeta dopunjuju i četiri dopojasna prikaza proroka koja kao antički *Auctoritates* svojim tekstovima pružaju literarnu potvrdu teme. Medaljon s Jaganjcem Božjim posljednji je figuralni prikaz. Ostala polja ispunjena su vegetabilnim elementima.

Svojom ikonografijom zidne slike u kapeli sv. Trojstva izniman su spomenik u svjetskim razmjerima. Iako nastaju na izmaku srednjeg vijeka one su paradigmatičan primjer tetradičkog poimanja svijeta srednjovjekovnog čovjeka i jedan od rijetkih primjera u kojima su sve četiri personifikacije elemenata prikazane kao ljudski likovi koji jašu životinje.

Ovogodišnjim radovima završena je restauracija ovog zidnog oslika koja je bila iznimno zahtjevna zbog brojnih oštećenja i degradacije završnog sloja boje.

RUDE
PREZENTACIJA RUDARSKE BAŠTINE / Budi rudar na jedan dan

8. 10. 2018., od 10:00 do 17:00 sati, Rudnik sveta Barbara, Rude
ORGANIZATOR: KUD Oštrc

Ispred Rudnika sveta Barbara održat će se više interaktivnih radionica posvećenih baštini Ruda i Samoborskog gorja. S obzirom na to da je Rudnik ove godine stavljen na listu trajno zaštićenih kulturnih dobara RH, naglasak je događanja na rudarskoj svakodnevnici. Posjetiteljima će biti omogućen obilazak rudnika uz stručno vodstvo, tijekom kojeg će se demonstrirati načini zamjene drvene podgrade. Demonstrirat će se i priprema drvene građe – guljenje kore *obručnjacima*, šoranje stupaca i izrada drvenih klinova – *fuksni*. U gastronomskom dijelu prezentirat će se pečenje kruha i rudarske greblice u krušnoj peći, a pripremat će se i domaći žganci na više načina te druga tradicionalna jela. Bit će predstavljene radne nošnje rudarskog kraja kroz prigodnu reviju, a njihova je posebnost u tome što su mlađe članice KUD-a same izradile cvjetne ukrase na košulji – *oplečku*. Pokazat će se i postupak izrade ženske frizure – oglavlja – te poznatog nakita samoborskog kraja – *kraluša*. Također će biti prikazan običaj pečenja rakije.

Osim individualnih posjeta moguć je i organizirani dolazak autobusom iz Zagreba. Polazak je u 9:00 sati s južnog parkirališta Gradskog poglavarstva. Prijave i dodatne informacije o programu i izletu: rudnik@ostrc.hr, www.rudnik.hr, FB Rudnik sveta Barbara, tel.: 098 1855912.

Foto: KUD Oštrc

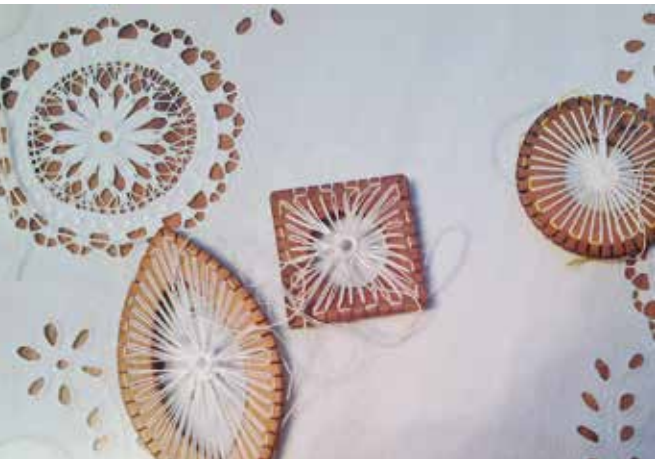

Foto: Udruga „Sikirevački motivi"

SIKIREVCI
IZLOŽBA / 2. izložba čipke

28. 9. – 30. 9. 2018., Udruga „Sikirevački motivi", Lj. Gaja 4a, Sikirevci
ORGANIZATOR: Udruga „Sikirevački motivi"

Udruga „Sikirevački motivi" u svom desetgodišnjem djelovanju ima za svoj osnovni cilj promidžbu sunčane čipke – motiva, koja je na inicijativu udruge 2012. godine proglašena nematerijalnim kulturnim dobrom Republike Hrvatske. Nizom samostalnih izložaba, kao i dugogodišnjim sudjelovanjem na Međunarodnom festivalu čipke u Lepoglavi, Međunarodnom festivalu čipke u Pagu te Izložbi čipke u Ozlju, postignuta je određena prepoznatljivost čipke na nacionalnoj razini.

Naši nastupi na navedenim manifestacijama učinili su i našu sunčanu čipku – sikirevački motiv prepoznatljivim u području čipkarstva te time ujedno značajnim čimbenikom nematerijalne kulturne baštine našeg kraja, Slavonije, a samim time i cijele Hrvatske.

Slijedom toga prošle smo godine pokrenuli 1. izložbu čipke i u našem mjestu te na taj način omogućili ljubiteljima čipke da i ovdje uživaju u ljepoti i raznolikosti bogatstva nematerijalne kulturne baštine koju svaka čipka posjeduje. Ovogodišnja 2. izložba čipke organizira se uz potporu Općine Sikirevci, kao i Brodsko-posavske županije te Ministarstva kulture.

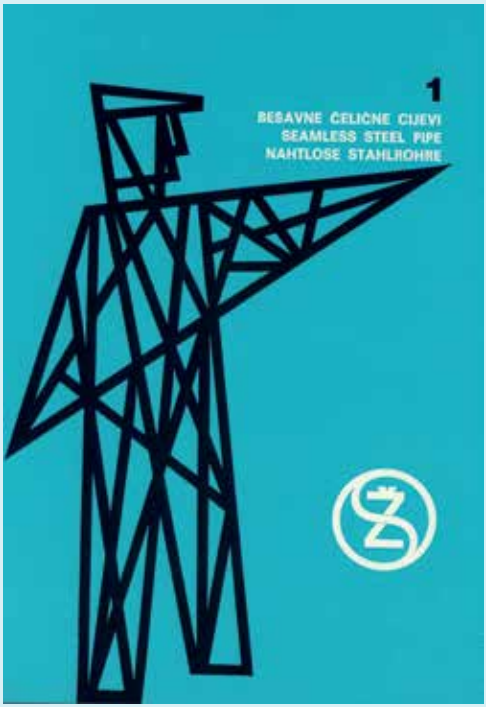
Tijekom same izložbe posjetitelji će moći pogledati čipke iz Lepoglave, Paga, Ozlja, Križevaca, Krašića, Čakovca, Sikirevaca, Primoštena, ali i čipke iz Bugarske, Poljske te Bosne i Hercegovine. Isto tako, bit će organizirane i radionice izrade sunčane čipke – sikirevačkog motiva, kao i prezentacije izrade čipke ostalih sudionika izložbe.

SISAK
6. DANI INDUSTRIJSKE BAŠTINE GRADA SISKA
14. – 30. 9. 2018.

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak
PARTNERI: Konzervatorski odjel u Sisku, Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Turistička zajednica grada Siska, Foto galerija „Siscia Obscura“ Sisak, Applied Ceramics d. o. o., Sisak, Sunseco d. o. o. Sisak
POKROVITELJI: Ministarstvo kulture RH, Sisačko-moslavačka županija, Grad Sisak

Manifestacija pod nazivom *Dani industrijske baštine grada Siska* održavat će se od 14. do 30. rujna 2018. Cilj organizatora manifestacije Gradskog muzeja Sisak i partnera jest prezentacija iznimnoga povijesnog i kulturnog resursa koji je obilježio povijest grada Siska od druge polovine 19. stoljeća do današnjeg vremena. Program *Dana industrijske baštine* i ove će godine uključiti lokalnu zajednicu kao i posjetitelje grada u radionice, obilaske industrijskih pogona, izložbe i predavanja. Tijekom manifestacije građani će biti upoznati s mogućnostima kvalitetnog korištenja industrijske baštine kao razvojnog potencijala grada Siska.

PROGRAM

IZLOŽBA /*Željezara Sisak – nedovršeni gigant*
14. 9. 2018., u 19:00 sati,
Gradski muzej Sisak,
Tomislavova ul. 10, Sisak

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak
AUTOR IZLOŽBE: mr. sc. Vlatko Čakširan

Na izložbi pod nazivom *Željezara Sisak – nedovršeni gigant* posvećene 80-godišnjici postojanja tvornice, bit će prezentiran razvoj tvornice kroz dizajn i vizualnu komunikaciju reklamnih kataloga i publikacija od 1950-ih do 1990. godine, što je do danas bila neobrađena građa. Željezara je bila tvornica koja je svoje proizvode prodavala na domaćem i stranom tržištu, stoga joj je bio neophodan kvalitetan propagandni materijal kojim je mogla prezentirati svoje proizvode. Kako se nije radilo o hrani ili odjeći, već o metalnim proizvodima, izgled takvih kataloga trebao je biti s jedne strane vizualno privlačan i pozivati na korištenje, a s druge strane trebao je biti funkcionalan. Vanjski izgled kataloga nije bio samo puka dekoracija, već je bio u korelaciji s unutrašnjim dijelom u kojem su se izmjenjivale fotografije, nacrti, ilustracije i brojke. On je prije svega bio funkcionalan za one stručnjake koji su se zanimali za pojedine elemente proizvodnje koje je Željezara imala. Reklamni katalozi bili su opsegom manjeg formata, jednostavni za korištenje, pregledni i ilustrativni. Zbog toga su za njihovu izradu angažirane razne propagandne agencije koje su u svojim redovima imale vrsne dizajnere specijalizirane za takve materijale. Izložba stoga ima zadatak nastaviti istraživanje o bogatoj dizajnerskoj baštini grada koje je započelo s izložbom posvećenoj tvornici Segestica 2017. godine.

OBILAZAK / Ruta sisačkih pivovara
15. 9. 2018., u 14:00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine

ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Ruta započinje od Stare pivovare, Obala Ruđera Boškovića 2 (danas stambeno – poslovni objekt), a završava kod Nove pivovare (danas Klizalište Zibel), Gundulićeva bb.

IV. SISAČKI FESTIVAL PIVA

15. 9. 2018., u 17:00 sati, Ulica Stjepana i Antuna Radića, Sisak
Koncert
15. 9. 2018., u 20:00 sati, Ulica Stjepana i Antuna Radića, Sisak
ORGANIZATOR: Turistička zajednica grada Siska i Gradski muzej Sisak

U centru grada Siska posjetitelji će na jednom mjestu moći kušati i kupiti vrhunska piva proizvedena s posebnom ljubavlju od strane malih domaćih *craft* pivara, moći će upoznati pivare i naučiti detalje o samoj proizvodnji piva. Festival se organizira kako bismo se prisjetili pivarske tradicije grada koja svoje početke ima u 1855. godini.

FOTO IZLOŽBA / Fotomaraton – industrijska baština Siska

20. 9. 2018., u 19:00 sati, Fotogalerija „Siscia Obscura“, Ivana Kukuljevića Sakcinskog 2, Sisak

Petu godinu za redom Fotoklub Siscia Obscura organizira izložbu fotografija o industrijskoj baštini grada. Kao i u dosadašnje četiri godine izložba se održava u sklopu manifestacije *Dani industrijske baštine grada Siska* u suradnji s Gradskim muzejom Sisak. Sudionici ovogodišnje izložbe su polaznici fotomaratona koji je bio organiziran u kolovozu ove godine na trima lokacijama u gradu Sisku. Na izložbi će se predstaviti oko 40 radova.

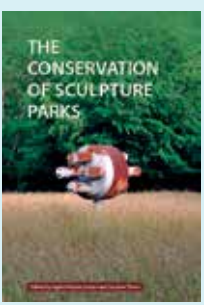
OBILAZAK / Biciklijada po industrijskoj baštini

22. 9. 2018., u 10:00 sati, organizirani obilazak industrijske baštine

Organizirano razgledavanje započinje ispred zgrade Mali kaptol, Rimska ulica bb, u 10:00 sati prema unaprijed dogovorenoj ruti koja će se protezati oko 30 km po gradu i njegovoj okolici. Događanje ima za cilj poticanje razvoja turističkih kapaciteta grada kroz industrijsku baštinu, te cikloturizma.

PREZENTACIJA / Knjiga *The Conservation of Sculpture Parks* (ur. Sagita Mirjam Sunara i Andrew Thorn

24. 9. 2018., u 11:00 sati, Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak
Prezentatorica: doc. dr. sc. Sagita Mirjam Sunara, Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu, Odsjek za konzervaciju-restauraciju, prodekanica za umjetnost, znanost i međunarodnu suradnju i ECTS

The Conservation of Sculpture Parks zbornik je radova s međunarodne konferencije o očuvanju parkova skulptura koja je 2015. godine održana u Sisku. Knjigu su uredili dr. sc. Sagita Mirjam Sunara (Odsjek za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije u Splitu) i Andrew Thorn (ARTCARE, Australija), a izdala ju je ugledna britanska izdavačka kuća Archetype Publications. Tiskanje knjige financijski su potpomogli *Gabo Trust for Sculpture Conservation* i *International Trust for Croatian Monuments*. Knjiga donosi cjelovite tekstove četrnaest usmenih izlaganja održanih na konferenciji koji obrađuju teme vezane za očuvanje, održavanje i zaštitu skulptura na otvorenom i skulpturalnih pejzaža na primjerima iz Europe, Sjeverne Amerike i Australije. Parkovi skulptura smješteni su u različitim okruženjima – urbanim, ruralnim, šumskim, obalnim, pustinjskim – a svako od njih nosi svoje breme problema s obzirom na lokaciju, klimatske uvjete i način upravljanja zbirkom. Dakako, i s obzirom na gradbene materijale umjetničkih djela, a oni su vrlo raznoliki: od kamena, metala i drva do betona, stakla i sintetskih polimera. Autori radova, ponekad u konzultaciji s umjetnicima, razmatraju modele upravljanja i metode zaštite skulptura i njihovog okruženja. U zbornik je uključen i prikaz okrugloga stola na temu oživljavanja zapuštenih parkova skulptura u Hrvatskoj. Knjiga započinje i završava Siskom. Otvara je rad na temu Parka skulptura Željezare Sisak, zbirke koju čini 38 skulptura na otvorenom nastalih između 1971. i 1990. godine u okviru Kolonije likovnih umjetnika "Željezara Sisak". Projekt zaštite i očuvanja te zbirke

bio je glavni poticaj organiziranju konferencije čiji su radovi objedinjeni u ovome zborniku. Knjiga završava prikazom okrugloga stola koji je u širemu smislu ukazao na potrebu za kvalitetnijim upravljanjem sisačkim skulpturama. Sisak se nalazi i na koricama: naslovnicu knjige krasi fotografija skulpture Josipa Zemana *Crne vizije I* (1983.) iz Parka skulptura Željezare Sisak.

PREZENTACIJA / Obnova školskog broda „Galeb“ i palače šećerane unutar kompleksa Benčić

25. 9. 2018., u 19:00 sati, Gradski muzej Sisak, Kralja Tomislava 10, Sisak

Centar za industrijsku baštinu je znanstveno-istraživački centar Sveučilišta u Rijeci koji se bavi projektima u domeni kulturne baštine: promocija, proučavanje, očuvanje i zaštita industrijske i druge baštine. Osnovni cilj Centra jest valorizacija i odgovarajuća prezentacija kulturne baštine na interaktivan, inovativan i multimedijalan način.

Centar je partner u projektu „Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine“ koji se bavi obnovom i stavljanjem u funkciju dvaju zaštićenih spomenika kulture – školskog broda Galeb i Palače Šećerane unutar kompleksa Benčić. Program, uz obnovu za potrebe gradskog muzeja sa višestrukom kulturnom i komercijalnom namjenom, predviđa i izradu nove kulturno-turističke rute te znanstveno-edukativne i promotivne aktivnosti koje senzibiliziraju širu javnost za kulturnu baštinu.

OBILAZAK / Bivši kompleks tvornice Željezara Sisak

29. 9. 2018., u 11:00 sati, proizvodne hale bivšeg kompleksa Željezare Sisak

Obilazak tvorničkog kompleksa Željezare Sisak organizira se povodom obilježavanja 80 godina od osnutka tvornice. Cilj obilaska je ukazati na vrijednost kompleksa u kontekstu industrijske baštine, ali i u kontekstu moguće prenamjene prostora u svrhu nove proizvodnje. Stoga obilazak uključuje proizvodne hale kojima je dana nova proizvodna namjena, a u njoj su smještene tvrtke Applied Ceramics d. o. o. Sisak i Sanceco d. o. o. Sisak. Poslovanje tih tvrtki u nekadašnjim napuštenim industrijskim prostorima ukazuju na to da se ispravnom poslovnom politikom mogu uspješno prenamijeniti određeni industrijski prostori, a da se ne narušava njihov integritet i identitet.

Foto: Arhiva Gradski muzej Sisak

RADIONICA / *Dobra industrija VI*

17. - 25. 9. 2018.
Gradski muzej Sisak, Tomislavova 10, Sisak
ORGANIZATOR: Gradski muzej Sisak

Radionica je namijenjena djeci predškolskog i školskog uzrasta kako bi razvila svijest o važnosti očuvanja industrijske baštine. Sudjelovanje je potrebno prethodno najaviti Gradskom muzeju Sisak pozivom na telefon 044/811-811.

SISAK
IZLOŽBA I PREDAVANJE / *Kulturni krajolik Zrinska gora*
(10. – 26. 10. 2018.)

10. 10. 2018., u 12:30 sati, Srednja škola Viktorovac
ORGANIZATOR: Društvo „Terra banalis“
SUDJELUJU: autorice izložbe – Ivana Miletić Čakširan, prof. (Konzervatorski odjel u Sisku Ministarstva kulture), doc. dr. sc. Sanja Lončar (Društvo “Terra banalis” / Filozofski fakultet u Zagrebu), Kata Benac, dipl. inž. agr. vop. (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije)

Cilj je izložbe predstaviti krajobrazne i kulturno-povijesne karakteristike Zrinske gore koje su nositelj identiteta prostora te osnova za zaštitu prostora kao kulturnog krajolika. Izložba je do sada predstavljena u Glini, Topuskom, Hrvatskoj Kostajnici, Sisku i Petrinji.

SLAVONSKI BROD
IZLOŽBA / Zvjezdane godine brodske zborske glazbe
PREZENTACIJA / Simbolika dijeljenja baštine

20. 9. – 30. 10. 2018., MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA,
Ul. Ante Starčevića 40, Slavonski Brod
ORGANIZATORI: Muzej Brodskog Posavlja i Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu
AUTORI IZLOŽBE: Mihael Ferić i Ivanka Bunčić
AUTORICA PREZENTACIJE: Željka Perković

Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu nastavlja suradnju s Muzejom Brodskog Posavlja prezentacijom kulturne baštine *Simbolika dijeljenja baštine* uz izložbu *Zvjezdane godine brodske zborske glazbe* jer je u dugoj tradiciji njegovanja zborske glazbe u Brodu na Savi/Slavonskom Brodu najslavnije stranice ispisao Mješoviti pjevački zbor RKUD-a “Đuro Salaj” pod stručnim vodstvom maestra Josipa Jerkovića. Kroz zbor je prošlo oko 600 članova, imao je oko 450 nastupa. Među brojnim vrijednim ostvarenjima izdvaja se suradnja sa Zagrebačkom filharmonijom, Simfonijskim

orkestrom RTV-a Zagreb, Komornim orkestrom Gaudeamus iz Zagreba, Gudačkim orkestrom HNK-a Osijek te istaknutim glazbenim umjetnicima – Ružom Pospiš-Baldani, Vladimirom Ruždjakom, Krunoslavom Cigojem... Opsežnu građu darovao je maestro Josip Jerković Muzeju Brodskog Posavlja. Mješoviti pjevački zbor, statusom amaterski zbor, kvalitetom pjevanja i interpretacije dosegao je najviše profesionalne razine. Za visoku umjetničku vrijednost zborskog pjevanja i značajni kulturni doprinos dobio je brojne nagrade i priznanja.

SPLIT
Europski dan židovske kulture i Dan otvorenih vrata Židovske općine Split

16. 9. 2018., 10:00 – 19:00 sati, Židovska općina Split i sinagoga, Židovski prolaz 1, Split
ORGANIZATOR: Židovska općina Split

Tema ovogodišnjeg Europskog dana židovske kulture je *Storytelling – Pripovijedanje*

U 18:00 sati kraći umjetnički program ostvarit će se u suradnji i uz pomoć Židovske općine Osijek.

Osim prigodnih postera uz ovogodišnju temu *Storytelling – Pripovijedanje*, posjetitelji će moći pogledati i izložbu o Židovima u Splitu kao i razgledati sinagogu uz razgovor s članovima Židovske općine.

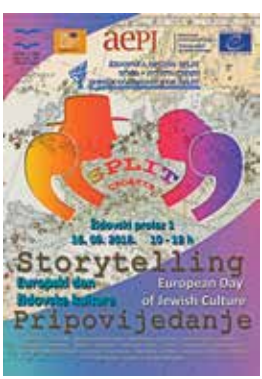

Foto: Židovska općina Split

Povijest židovske zajednice u Splitu seže u Dioklecijanovo doba. Značajan rast zajednice zabilježen je u 16. stoljeću doseljavanjem Sefarda, te u 18. stoljeću dolaskom Aškenaza. Židovska zajednica dala je velik doprinos gospodarskom, društvenom i kulturnom razvoju Splita i regije.

SPLIT
IZLOŽBA / 450. obljetnica Hektorovićeva *Ribanja i ribarskog prigovaranja*

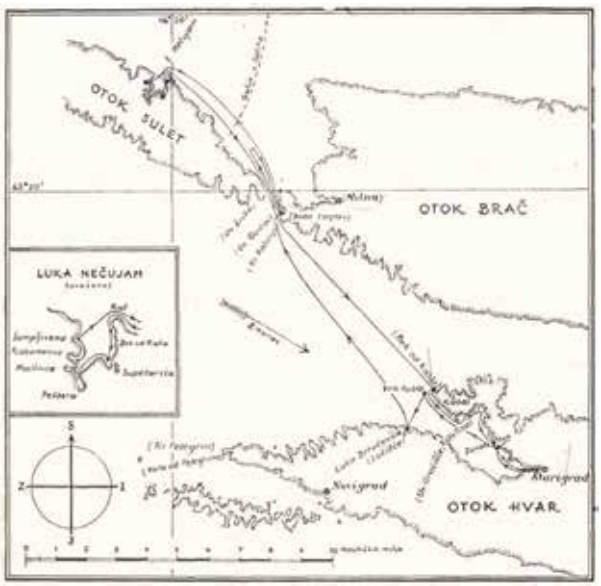
Otvorenje 10. 10. 2018. u 12:00 sati, u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, na Odjelu specijalnih zbirki
ORGANIZATORI: Marulianum i Sveučilišna knjižnica u Splitu

Prvo izdanje *Ribanja i ribarskog prigovaranja* Petra Hektorovića, jednog od temeljnih djela hrvatske renesansne književnosti, objavljeno je u Veneciji 1568. godine. U tom pjesničkom opisu trodnevne plovidbe od Staroga Grada na otoku Hvaru do uvale Nečujam na otoku Šolti i natrag spajaju se odrednice ribarske ekloge, poslanice i putopisa pa djelo nema parnjaka ni u domaćoj ni u europskoj književnosti.

Izložba ima tri sastavnice: fotopanoe, izdanja *Ribanja* iz fundusa SKS-a i dvije mrežne stranice. Prvi pano prikazuje izdanja *Ribanja* i pjesnikov utvrđeni ljetnikovac Tvrdalj. Na drugom je zemljovid s ucrtanom putanjom plovidbe i slikama mjesta koja se spominju u *Ribanju*. Treći pano prikazuje Nečujam, kamo je Hektorović došao

Prvo izdanje Ribanja, Venecija, 1568.

kako bi se poklonio uspomeni svojeg književnog uzora Marka Marulića. Jedna mrežna stranica donosi slike i tekstove o *Ribanju*, a druga interaktivni zemljovid plovidbe. Izložbu će popratiti predavanje dr. sc. Bratislava Lučina, voditelja Marulianuma, te izbor izvornog rukopisnog i tiskanog gradiva srodnog temi iz zbirki Sveučilišne knjižnice u Splitu.

Prikaz Hektorovićeve plovidbe (Ramiro Bujas, „Tragom Petra Hektorovića", Jadranska straža, 1940., str. 446)

ŠČITARJEVO
OTVORENA VRATA / Arheološki park Andautonija

14. i 15. 10. 2018., od 12:00 do 18:00 sati, besplatan ulaz u Arheološki park Andautonija, Ščitarjevo
ORGANIZATOR: Arheološki muzej u Zagrebu

ARHEOLOŠKI PARK ANDAUTONIJA – RIMSKI GRAD UZ RIJEKU SAVU – utjecaj prirodnih osobitosti na razvoj rimskog grada naziv je izložbe na otvorenom kojom će se prikazati kako su prirodni uvjeti prostora uz rijeku Savu utjecali na razvoj i rasprostiranje rimskog grada, ali i kako su utjecali na primjenu pojedinih građevinskih rješenja kojima su se rimski graditelji prilagođavali lokalnim uvjetima. U Arheološkom parku, osim obilaska sačuvanih dijelova rimskog

Foto: Arheološki muzej Zagreb

Foto: M. Vuković

grada, posjetitelji mogu razgledati izložbu rimskih mirisa i tako upoznati mirise koji su se širili rimskim gradom, ali i saznati zanimljivosti o biljnom i životinjskom svijetu Turopolja. Svi posjetitelji Arheološkog parka mogu također sudjelovati u organiziranim radionicama i igraonicama.

Arheološki je park otvoren od 1. svibnja do 1. studenog (subotom i nedjeljom od 12 do 18 sati, a sve ostale dane za najavljene grupe prema dogovoru). Do Ščitarjeva se najbrže stiže Radničkom cestom, preko Domovinskog mosta (na drugom semaforu lijevo), od centra Zagreba oko 15 min.

Dodatne informacije: Arheološki muzej u Zagrebu, Trg N. Š. Zrinskog 19, Zagreb, www.amz.hr.

ŠENKOVEC
RADIONICA / Umjetnost dijeljenja umijeća izrade izvornog hrvatskog suvenira – posvitka

24. 9. 2018., 18:00 – 20:00 sati, u Općoj pučkoj školi u Šenkovcu, Zagrebačka 44, Šenkovec
ORGANIZATOR: Udruga Ivana Perkovca – za očuvanje kajkavske ikavice i promicanje zavičajne kulturne baštine i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten

Na radionici će članovi Udruge Ivana Perkovca – izvorni majstori kinča, predstaviti tradicijska znanja izrade krpenog podloška za glavu koji je u prošlosti bio neizostavni predmet u svakom domaćinstvu, a danas je Izvorni hrvatski suvenir.

Foto: Udruga Ivana Perkovca

ŠENKOVEC
RADIONICA / Umjetnost dijeljenja umijeća izrade nakita od kinča

1. 10. 2018., 18:00 – 20:00 sati, u Općoj pučkoj školi u Šenkovcu,
Zagrebačka 44, Šenkovec
ORGANIZATOR: Udruga Ivana Perkovca – za očuvanje kajkavske ikavice i promicanje zavičajne kulturne baštine i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten

Na radionici će članovi Udruge Ivana Perkovca – izvorni majstori kinča, predstaviti tradicijska znanja izrade nakita od kinča – krep papira i žice kojim su se u prošlosti prigodom svadbi i sličnih svečanosti kitile djevojke i žene.

ŠENKOVEC
INTERAKTIVNO PREDAVANJE / *Govori donjosutlanskog i gornjosutlanskog dijalekta u njihovu prirodnom okolišu*

5. 10. 2018., 18:00 – 20:00 sati, u Općoj pučkoj školi u Šenkovcu,
Zagrebačka 44, Šenkovec
ORGANIZATOR: Udruga Ivana Perkovca – za očuvanje kajkavske ikavice i promicanje zavičajne kulturne baštine i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten

Kajkavski donjosutlanski ikavski dijalekt i Gornjosutlanski dijalekt (Govori Dubravice) dva su hrvatska dijalekta u kontaktu te su uvršteni na Listu nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Govori ovih dvaju dijalekata osim svoje jezične posebnosti dio su i područja na kojemu obitava stanište creta u Dubravici te raznoliki biljni i životinjski svijet donjega toka rijeke Sutle i njenoga utoka u Savu.

Foto: Udruga Ivana Perkovca

- predavanje ravnateljice Javne ustanove Zeleni prsten Zagrebačke županije prof. Martine Glasnović pod nazivom *Rijeke Sutla i Sava – dio zaštićene europske baštine*
- predavanje dr. sc. Ivane Kurtović Budja *Donjosutlanski i gornjosutlanski dijalekti u kontaktu*
- interpretacija tekstova članova Udruge Ivana Perkovca na kajkavskoj ikavštini i izvornih govornika na govorima Dubravice i Bobovca te nastup kulturno-umjetničkih društava

Foto: Udruga Ivana Perkovca

TOPUSKO – GLINA – HRVATSKA KOSTAJNICA PROJEKT / Vode i mlinovi Zrinske gore

ORGANIZATOR: Društvo „Terra banalis“
SUDJELUJU: dr. sc. Ana Novak Silić, dr. sc. Sanja Lončar, Ana Rizmaul, prof., dr. sc. Nataša Štefanec, Srednja škola Topusko, Srednja škola Glina, Srednja škola Hrvatska Kostajnica, Konzervatorski odjel u Sisku Ministarstva kulture: dr. sc. Ivana Miletić Čakširan, prof. Igor Cindrić, d.i.a.

Članovi Društva „Terra banalis“, u suradnji s nastavnicima i učenicima srednjih škola te lokalnim stanovnicima u Topuskom, Glini i Hrvatskoj Kostajnici, provest će projekt pod nazivom *Vode i mlinovi Zrinske gore*, koji je dio tekućeg programa „Kulturni krajolik Zrinska gora“ usmjerenog na prepoznavanje i istraživanje kulturne i prirodne baštine s ciljem njezine zaštite i očuvanja te uključivanja u edukativne i turističke sadržaje. Projekt će uključivati sljedeće aktivnosti:

21. 9. 2018., 11:30 sati, Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore, Hrvatska Kostajnica

24. 9. 2018., 11:30 sati, Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore, Topusko

25. 9. 2018., 11:30 sati, Predavanje, radionica i istraživanje o vodama i mlinovima na području Zrinske gore, Glina

12. 10. 2018., Stručna ekskurzija za učenike i nastavnike: upoznavanje lokalne baštine – primjer dobre prakse obnove drvene građevine, susret i razgovor s lokalnim stanovnicima, obrtnicima i konzervatorima

TROGIR
PREZENTACIJA zaštitnih konzervatorskih i arheoloških radova koji prethode izvedbi izmjene vodovodne i kanalizacijske mreže u povijesnoj jezgri grada Trogira

21. 9. 2018., u 20:00 sati, Muzej grada Trogira, Galerija Cate Dujšin Ribar, Gradska vrata 4, Trogir
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Trogiru, Muzej grada Trogira

Planirana izvedba zamjene vodovodne i kanalizacijske mreže unutar povijesne jezgre grada Trogira, a u okviru izvedbe projekta *EKO Kaštelanski zaljev*, značajan je infrastrukturni zahvat koji će imati velik utjecaj na svakodnevni život u gradu. Djelatnici Konzervatorskog odjela u Trogiru upoznat će zainteresiranu javnost sa svim rizicima i mjerama zaštite koje trebaju popratiti ovakav veliki infrastrukturni zahvat u urbanoj povijesnoj zoni grada. Javnim izlaganjem bit će objavljeni rezultati već izvedenih arheoloških istraživanja te predstavljen plan zaštitnih konzervatorskih mjera koji treba popratiti izvedbu građevinskih radova. Javno izlaganje bit će dopunjeno prezentacijom panoa na kojima će biti predstavljeni rezultati prethodno provedenih istraživanja kao i planirane mjere zaštite očekivanih arheoloških slojeva. Izložba panoa bit će otvorena za javnost od 21. rujna do 1. listopada 2018. godine.

Foto: KO Trogir

VARAŽDINSKE TOPLICE
PREZENTACIJA obnovljenih kamenih (mramornih) oltara sv. Katarine / sv. Martina i sv. Barbare, rad Francesca Robbe, 18. stoljeće

2. 10. 2018., u 10:00 sati,
Varaždinske Toplice,
crkva sv. Martina
ORGANIZATORI:
Konzervatorski odjel
u Varaždinu,
RKT Župa sv. Martina
u Varaždinskim Toplicama

U crkvi sv. Martina u Varaždinskim Toplicama nalaze se dva vrijedna oltara, rad Francesca Robbe. Oltari su preneseni iz zagrebačke katedrale u topličku crkvu 1882. godine. Tijekom proteklih dviju godina na oba je oltara cjelovite konzervatorsko-restauratorske radove izvodio Hrvatski restauratorski zavod. Današnji glavni oltar sv. Martina, nekad posvećen sv. Katarini, nastao je oko 1733. godine, dok je oltar sv. Barbare dovršen 1738. godine. Prezentacijom će se predstaviti briga i očuvanje kulturne baštine, s obzirom na to da je riječ o očuvanim remek-djelima barokne umjetnosti sjeverozapadne Hrvatske.

Varaždinske Toplice, oltar sv. Martina (sv. Barbare), foto: KO Varaždin

VELIKA GORICA
Dani europske baštine u Velikoj Gorici 2018.

24. 9. 2018. – 28. 9. 2018.
ORGANIZATORI: Grad Velika Gorica, Muzej Turopolja

UMJETNOST DIJELJENJA: NEVERBALNA KOMUNIKACIJA TRADICIJSKE ODJEĆE

U prošlosti i sadašnjosti odjeća je manifestacija kolektivnog i individualnog identiteta, ona je sredstvo komunikacije, dijeljenja i razmjene ideja i kreativnosti pojedinaca i naroda. U odjeću je utkana poruka, obavijesti i informacije o njezinom nositelju i njegovoj pripadnosti, u njoj su kodirana razna kulturna, religijska i svjetonazorska značenja. Otkrivanje ključa za iščitavanje poruka koje sadrži odjeća izazov je koji nudi ovogodišnji program manifestacije.

PROMOCIJA MONOGRAFIJE / *Srce Turopolja*

24. 9. 2018., u 19:00 sati, Stari grad Lukavec, Velika Gorica, Lukavec

Monografija je retrospektiva kulturno-umjetničkog djelovanja Zajednice kulturno-umjetničkih udruga Grada Velike Gorice tijekom dvadeset godina, ona je ujedno promidžba folklora – živu*ćeg muzeja* kulturne baštine i tradicijske odjeće u kojem odjeća funkcionira u punini ljepote, sa svrhom i namjenom koja joj osigurava održivost u budućnosti.

Stari grad Lukavec, foto: G. Jerabek

IZLOŽBA / *Neverbalna komunikacija tradicijske odjeće*

26. 9. 2018., u 18:00 sati, Muzej Turopolja, Velika Gorica, Trg kralja Tomislava 1
AUTORI: Mario Žilec i Marta Križaj

Izložbom o odjeći i njezinoj ulozi u društvenom i kulturnom životu zajednice Mario Žilec, uz pomoć medija fotografije, oživjet će svakodnevnicu turopoljskog seljaka i plemića u autentičnim interijerima i u raznim životnim prigodama, a Marta Križaj, modna dizajnerica, preoblikovanjem tradicijske u suvremenu odjeću pokazat će kontekst komunikacije prošlosti u sadašnjosti te promovirati modu kao pogodan medij za očuvanje, prenošenje i popularizaciju tradicijskog identiteta zajednice.

Preoblikovanje tradicijske u suvremenu odjeću, arhiva Marte Križaj

PREDAVANJE / *Tajni jezik tekstila*

27. 9. 2018., u 12:00 sati, Gradska knjižnica Velika Gorica, Središnji odjel za odrasle, Velika Gorica, Zagrebačka 37
PREDAVAČ: Katarina Bušić, viša kustosica, Etnografski muzej u Zagrebu

RADIONICA za djecu i mlade *Turopoljska podgutnica*

27. 9. 2018., u 13:00 sati, Gradska knjižnica
Velika Gorica, Dječji odjel,
Velika Gorica, Zagrebačka 37
VODITELJICA: Maja Novak

RADIONICE razmjene vještina za odrasle *Grbež, najstariji tradicijski turopoljski vez*

27. 9. 2018., u 18:00 sati, Gradska knjižnica Velika Gorica, Središnji odjel za odrasle, Velika Gorica, Zagrebačka 37
VODITELJI: članovi Etno udruge Kurilovec

PREDAVANJE / *Etnografski praktikum – Odjeci tradicijskih stilova odijevanja u suvremenoj modi*

28. 9. 2018., u 10:00 sati, Stari grad Lukavec, Velika Gorica, Lukavec
PREDAVAČ: Marta Križaj

Prijave za sudjelovanje na *Etnografskom praktikumu* primaju se do srijede, 26. 9. 2018., na mail: kultura@gorica.hr.

Polazak autobusa iz Zagreba: u 9:00 sati, Trg braće Mažuranić 14 (ispred Etnografskog muzeja), a iz Velike Gorice: Muzej Turopolja, u 9:30 sati, povratak u 15:00 sati. Prijave na mail: kultura@gorica.hr.

RADIONICA / Umijeće izrade turopoljske poculice

28. 9. 2018., od 10:30 do 14:30 sati, Stari grad Lukavec, Velika Gorica, Lukavec
VODITELJI: članovi Etno udruge Kurilovec

Poculica, arhiva Etno udruge Kurilovec

VOĐINCI
PREDAVANJE I RADIONICE / Svijet anđela i tradicijske dječje igre u Vođincima – prenošenje umijeća, znanja i vještina

29. 9. 2018., u 14:00 sati, Dvorana KUD-a „Mladost“, Strossmayerova ulica, Vođinci (kod Vinkovaca)
ORGANIZATOR: „Družina“ – Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga, Zagreb

Umjetnost dijeljenja u tradicijskoj baštini svakog naroda, pa tako i hrvatskog, ostvaruje se prenošenjem znanja i umijeća najčešće od starijih na mlađe koji trebaju usvajati svoje vlastite korijene zavičajnosti učeći od starijih, ali i putem predavanja. Stoga će se na blagdan Arkanđela sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela kroz temu *Svijet anđela* u Vođincima predstaviti kako *anđeli čuvari* dobivaju posebno mjesto u pučkoj pobožnosti i tradiciji. Slike ovih zaštitnika nalazile su se u mnogim domovima i o njima se poučavalo od ranog djetinjstva. Čim je dijete progovorilo, pa čak i ranije,

majka mu je molila i pjevušila, a ono postupno, tepajući, učilo molitvu prije spavanja, valjda i prvu u životu. Kad je riječ o prenošenju umijeća i vještina, oživjet će radionica tradicijskog češljanja koja je u Vođincima započeta još u siječnju ove godine, pokrenut će se učenje pletenja dječje obuće od vune, zaštićena nematerijalna baština tradicijskog ukrašavanja uskrsnih jaja tehnikom veza ili opletanja te izrada pomagala za tradicijske dječje igre i to: *Tjeranje šinje, Igra sa špekulama, Igra pincike i pale, Zvrk od orahove ljuske, Frulica duduk.*

Katalog izložbe Čudesni svijet anđela, Zagreb, 2007. - 2008., 44.

Program

14:00

Edukativne radionice - dvorana KUD-a „Mladost“:
umijeće tradicijskog češljanja djevojčica
učenje pletenja dječje obuće od vune
tradicijsko ukrašavanje uskrsnih jaja tehnikom veza ili opleta
izrada pomagala za tradicijske dječje igre i usvajanje igara kroz vježbe

Na Bedenku – u središtu sela na livadi

17:00

predstavljanje usvojenih tradicijskih umijeća i igara – Dječja skupina

KUD-a „Mladost“ Vođinci

19:00

župna crkva Kraljice sv. Krunice – *Svijet anđela*: predavanje uz videoprojekcije

Dodatne informacije i prijave za radionice putem e-pošte: druzina@druzina.hr.

Djeca na Bedenku, Vođinci 2017., autor V. Marošević, arhiva „Družine“

VRPOLJE
PREDAVANJE I PREZENTACIJA / Pedeset godina prvog javnog spomenika u Vrpolju

20. 9. 2018., u 12:00 sati, Spomen galerija Ivana Meštrovića, Trg dr. Franje Tuđmana 12, Vrpolje
ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu i Spomen-galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju
AUTORICE PREDAVANJA I PREZENTACIJE: Željka Perković i Suzana Bilić Vardić

U Spomen-galeriji Ivana Meštrovića u Vrpolju održat će se predavanje s prezentacijom i pregledom radova obnove bogate kulturne baštine Brodsko-posavske županije uz *Pedeset godina prvog javnog spomenika u Vrpolju*.

Kulturno društvo „Ivan Meštrović" Vrpolje u sklopu aktivnosti na izgradnji spomen-galerije posvećene velikom hrvatskom kiparu, Ivanu Meštroviću, rođenom u njihovom mjestu, u lipnju 1968. godine postavilo je brončani odljev Meštrovićeva djela *Majčina briga (Majka i dijete)* pred novootvorenu zdravstvenu stanicu. Bio je to ujedno prvi javni spomenik u Vrpolju.

Majčina briga jedino je djelo koje je umjetnik za života darovao za budući muzej/galeriju. Današnja pozicija Meštrovićeva djela, kao i kasnije postavljenih djela Meštrovićevih prijatelja i suradnika Frane Kršinića i Vanje Radauša u parku pred Spomen-galerijom i crkvom u kojoj je Ivan Meštrović kršten, dio su kulturne baštine kojom se Vrpolje ponosi.

Foto: Arhiva Spomen-galerija Ivana Meštrovića

Foto: G. Jerabek

VUKOVAR
PREDAVANJE / Od Atlantika do Himalaje – sudjelovanje pukovnika Josipa Damjanovića u mirovnim misijama UN-a 2003. – 2012.

20. 9. 2018., u 19:30 sati, nove prostorije Ogranka Matice hrvatske u Vukovaru, Franje Tuđmana 18 (dvorišni prostor)
ORGANIZATORI: Državni arhiv u Vukovaru i Ogranak Matice hrvatske u Vukovaru
PREDAVAČ: Josip Damjanović

Josip Damjanović, pukovnik Hrvatske vojske u mirovini, prenijet će javnosti svoja sjećanja i doživljaje u mirovnim misijama UN-a u razdoblju od 2003. do 2012. godine.

VUKOVAR
PREDAVANJE / Život i djelo hrvatskog akademika Hrvoja Požara (1916. – 1991.)

1. 10. 2018., u 12:00 sati, Državni arhiv u Vukovaru, Županijska 66, Vukovar
ORGANIZATOR: Državni arhiv u Vukovaru i Ogranak Matice hrvatske u Vukovaru
PREDAVAČ: Ivan Hubalek

Javno predavanje posvećeno je radu i djelu akademika Hrvoja Požara (1916. – 1991.). O životu i postignuću tog hrvatskog znanstvenika svjetskog ugleda, s posebnim naglaskom na početke njegove stručne i znanstvene karijere u tvornici „Bata Borovo", govorit će mr. sc. Ivan Hubalek.

VUKOVAR
IZLOŽBA FOTOGRAFIJA / Naša Hrvatska

Otvorenje 1. 10. 2018., u 13:00 sati,
Državni arhiv u Vukovaru,
Županijska 66, Vukovar
AUTORICA IZLOŽBE: Snježana Požar

Foto: Snježana Požar

Samostalna izložba umjetničkih fotografija Snježane Požar *Naša Hrvatska* osmišljena je povodom obilježavanja 100. godišnjice rođenja akademika Hrvoja Požara.

VUKOVAR
PREDAVANJE I PREZENTACIJA NALAZIŠTA / Arheološko nalazište Virgrad / dijeljenje znanja

3. 10. 2018., u 11:00 sati, Arheološko nalazište "Virgrad" između Otoka i Bošnjaka
ORGANIZATOR: Konzervatorski odjel u Vukovaru
PREDAVAČ: Marko Mikolašević, dipl. arheol. i pov. umj., viši stručni savjetnik – konzervator

Arheološko nalazište "Virgrad", foto: KO Vukovar

Arheološko nalazište "Virgrad" je srednjovjekovna utvrda tipa Wasserburg iz 12. – 16. stoljeća s trostrukim opkopom, od čega je u cijelosti sačuvan središnji plato i dva unutrašnja opkopa, a treći opkop samo djelomice. Arheološka istraživanja izvršena su 1970. godine. Nakon istraživanja na nalazištu više nije bilo istraživanja niti drugih intervencija te ga je do 2017. prekrila gusta samonikla šuma od koje nalazište uopće nije bilo pristupačno niti vidljivo, a spoznaje o nalazištu bile su nedostupne javnosti. Na primjeru srednjovjekovnog arheološkog nalazišta "Virgrad" pokazat će se koliko je prezentacija arheološke kulturne baštine važna radi dijeljenja znanstvenih spoznaja i povećanja dostupnosti informacija o baštini te na koji način dijeljenjem znanja o baštini ona postaje resurs s višestrukim koristima za društvo, posebno lokalnu zajednicu.

Preporuka: predviđeno trajanje obilaska je oko 1 sat, stoga je nužna prikladna odjeća i obuća.

Foto: G. Jerabek

ZAGREB
DAN OTVORENIH VRATA / Europski dan židovske kulture i baštine

2. 9. 2018. / 22. Elula 5778., s početkom u 15:00 sati
ORGANIZATORI: Židovska općina Zagreb, Predstavnik židovske nacionalne manjine Grada Zagreba i Galerija Kranjčar

Europski dan židovske kulture i baštine, Dan otvorenih vrata, koji se obilježava svake godine prve nedjelje mjeseca rujna predstavlja zagrebačkoj kulturnoj javnosti jednodnevni program u kojem su zastupljeni likovni i glazbeni izričaji. U uglednoj Galeriji Kranjčar izlažemo djela likovnih umjetnika, Židova, Oskara Hermana i Ine Drutter, a u glazbenom dijelu programa predstavljamo duo Iva Ljubičić – Kosjenka Turkulin i program koji *čine* djela Alfija Kabilja, Gershwina, Mendelssohna i Piazzolle.

Europski dan židovske kulture i baštine potpomogli su Savjet za nacionalne manjine RH, Predstavnik židovske nacionalne manjine Grada Zagreba i Galerija Kranjčar

Reprodukcija: Ina Drutter, Glava

PROGRAM

15:00 – 17:00	Obilazak stalnog postava Židovskog muzeja u Zagrebu, Palmotićeva 16, Zagreb
18:00	Otvorenje izložbe slika *Ina Drutter vs. Oskar Herman*, Galerija Kranjčar, Kaptol 26, Zagreb
20:00	Koncert Iva Ljubičić & Kosjenka Turkulin, klavir četveroručno, auditorij Židovske općine Zagreb, Palmotićeva 16, Zagreb
21:00	Domjenak, klub Židovske općine Zagreb, Palmotićeva 16, Zagreb

Ulaz slobodan, dolazak molimo potvrdite: jcz@zg.t-com.hr ili 01 4922692

ZAGREB
IZLOŽBA / *Glasovi Književnog petka: Digitalizirana zagrebačka baština*

20. 9. 2018. – 10. 10. 2018., Knjižnica Božidara Adžije, KGZ, Trg kralja Petra Krešimira IV. 2, Zagreb
Radno vrijeme: pon – pet 8:00 – 20:00 sati, sub 8:00 – 14:00 sati
ORGANIZATOR: Knjižnica Božidara Adžije, Knjižnice grada Zagreba

Izložbom predstavljamo najdugovječniju zagrebačku književnu tribinu *Književni petak* u razdoblju od 1959. do 1969. godine, čiji se zvučni zapisi od 2017. godine digitaliziraju u Knjižnici Božidara Adžije. Cilj je projekta upoznati građane Zagreba, Hrvatske, pa i svijeta, sa zagrebačkom kulturnom baštinom, popularizirati građu knjižnica te ukazati na vrijednost i važnost očuvanja kulturnog identiteta.

Foto: Knjižnica Božidara Adžije

Tribina je započela 1955. godine u Radničkoj biblioteci na Krešimirovom trgu, danas Knjižnici Božidara Adžije, s književnikom Vladanom Desnicom. Snimljeni, a danas digitalizirani, razgovori s poznatim hrvatskim i stranim piscima svjedočanstvo su živog društvenog života i umjetničkog duha zagrebačke kulturne povijesti.

ZAGREB
Dan europske baštine 2018. u Hrvatskome državnom arhivu – najmlađima u nasljeđe

21. 9. 2018., 10:00 - 12:00 sati, Hrvatski državni arhiv, Marulićev trg 21, Zagreb
VODITELJICE PROGRAMA:
mr. sc. Mirjana Jurić, arhivska savjetnica
i dr. sc. Darija Hofgräff, viša arhivistica
ORGANIZATOR: Hrvatski državni arhiv

Kako bismo našu ustanovu i arhivsko gradivo koje čuvamo približili najmlađima, pripremili smo kartografsku radionicu *Sve naj o Europi na starim i novim kartama* te slikovnu prezentaciju *S Ljudevitom kroz arhiv*. Program je namijenjen djeci uzrasta od 6 do 10 godina.

Ilustracije: Darija Hofgräff

PROGRAM

10:00 – 11:00 Kartografska radionica *Sve naj o Europi na starim i novim kartama*

11:00 – 12:00 Prezentacija *S Ljudevitom kroz arhiv*

*Informacije i prijave na telefon 01/4801 – 930
Prijave do 19. rujna 2018.

Foto: Državni arhiv Zagreb

ZAGREB
STRUČNO VODSTVO UZ IZLOŽBU / *Bunjevačko veliko ruvo*
18. 8. – 30. 9. 2018.

21. 9. 2018., u 11:00, 12:00, 13:00, 14:00 i 15:00 sati, Etnografski muzej, Trg braće Mažuranić 14, Zagreb
ORGANIZATORI: Etnografski muzej, Udruga bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“, Katoličko društvo „Ivan Antunović“ iz Subotice
AUTORI: Marinko Piuković, dr. sc. Aleksandra Prčić
SURADNICI NA IZLOŽBI: dr. sc. Ivica Ivanković Radak, Jelena Piuković
KUSTOSICA IZLOŽBE: Katarina Bušić
AUTOR FILMA: Zvonimir Sudarević

Bunjevačko veliko ruvo – izložba posvećena ženskoj tradicijskoj svečanoj odjeći, šivanoj od skupocjenih svilenih i plišanih tkanina, obuhvaća razdoblje od zadnje četvrtine 19. st. do sredine 20. stoljeća. *Veliko ruvo* čine gornji odjevni predmeti bluza *otunčica*, suknja i pregača, uz veći broj uškrobljenih vezenih podsuknji i podložak, tzv. turnir, koji oblikuje figuru. Predmetima iz obiteljskih zbirki bunjevačkih Hrvata te Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“ i Hrvatskoga kulturnoga centra „Bunjevačko kolo“ iz Subotice pridodani su vrijedni primjerci ruha iz fundusa Etnografskoga muzeja. Izloženo je i nekoliko primjeraka svilenih rubaca za glavu, povezanih na karakterističan način, te kapica za udatu ženu.

Dužijanca – svečanost završetka žetve, zahvala Bogu da dobar urod i svojevrsna pohvala čovjekovu radu – nekoć običajno obilježavana u salašarskim obiteljima bunjevačkih Hrvata, u Subotici se na poticaj župnika Blaška Rajića kao vjerski događaj organizirano slavi od 1911. godine. Po uzoru na slične priredbe u Hrvatskoj, od 1968. godine *Dužijanca* se organizira i kao gradska

Foto: Arhiva Etnografski muzej, Zagreb

folklorno-turistička manifestacija s nizom događanja i priredbi vezanih za žetvene svečanosti. Dvije su manifestacije 1993. godine spojne u jedinstven svečani događaj religioznog, kulturnog i turističkog sadržaja. Udruga bunjevačkih Hrvata „Dužijanca" i cijela hrvatska zajednica u Vojvodini u Republici Srbiji ove godine svečano je obilježila 25. obljetnicu tzv. zajedničkog slavlja *Dužijance* (1993.) i 50. obljetnicu (1968.) od održavanja tzv. gradske *Dužijance* – ne samo u Subotici, nego i prigodnim programom u gradu Zagrebu (18. i 19. kolovoza), čiji je dio i ova izložba.

Zaštitni znak *Dužijance* je *kruna* koja se običajno prikazuje na oltaru. *Krune* (u formi krune, vijenca, kaleža i sl.) izrađuju se u tehnici slaganja i preplitanja slame, što su bunjevački Hrvati u drugoj polovini 20. st. razvili do visokog umjetničkog izričaja. Uz dva novija primjerka (iz 1993. i 2009. godine), koja se čuvaju u Biskupijskoj riznici Subotičke biskupije, izložene su i dvije raritetne *krune* iz fundusa Muzeja, izrađene za subotičku *Dužijancu* 1925. godine.

ZAGREB
PUTUJMO ZAJEDNO / Dani europske baštine u Hrvatskome željezničkom muzeju

22. 9. – 6. 10. 2018., Hrvatski željeznički muzej, Ulica grada Vukovara 47, Zagreb
ORGANIZATOR: Hrvatski željeznički muzej / Hž infrastruktura d.o.o

U sklopu Dana europske baštine u Hrvatskome željezničkom muzeju pozivamo Vas da nam se pridružite na jednom od naših putovanja:

PROGRAM

Putujmo zajedno prugom Prvog svjetskog rata i virtualnom izložbom

22. 9. 2018. i 29. 9. 2018., od 10:00 do 14:00 sati

Dijelimo s Vama svoje znanje kroz stručno vodstvo izložbom u muzejsko-galerijskom-poštanskom vagonu i muzejskim postavom na otvornom prostoru u dvorištu Muzeja.

Putovanje Transsibirskom željeznicom, foto: Hrvoje Ivančić

Uz potporu Ministarstva kulture RH, Izložbom smo 2014. godine u Ogulinu obilježili 100 godina od početka Prvoga svjetskog rata, ove godine obilježavamo u Zagrebu 100 godina od njegova završetka.

Putujmo zajedno vrtnom željeznicom u Hrvatskome željezničkom muzeju

29. 9. 2018. i 6. 10. 2018., od 10:00 do 14:00 sati

S članovima Udruge HRKLJUŽ podijelimo zajedno radost putovanja replikama i modelima tračničkih vozila na uskotračnoj željezničkoj pruzi od 127 i 184 mm.

Vožnje vrtnom željeznicom neće se moći održati u slučaju kiše i loših vremenskih uvjeta.

Putujmo zajedno Transsibirskom željeznicom s Hrvojem Ivančićem

6. 10. 2018., u 11:00 sati

U muzejsko-galerijskom poštanskom vagonu Hrvoje Ivančić, povjesničar, novinar, putopisac, autor dokumentarnih filmova, održat će multimedijalno predavanje u trajanju od 90 minuta i s nama podijeliti doživljaj putovanja, kulturu, emocije, osjećaje, susrete s ljudima na najstarijoj i najpoznatijoj najdužoj željezničkoj ruti na svijetu. Priča je to o željeznici kao takvoj, ljudima, gradovima i mjestima uz Transsibirsku željezničku rutu putovanja: Bajkalsko jezero, Irkutsk, Ulan Ude, Vladivostok…

Zbog ograničenosti prostora, za multimedijalno predavanje *Putujmo zajedno Transsibirskom željeznicom s Hrvojem Ivančićem* lijepo molimo obaveznu prijavu putem elektroničke pošte: renata.velican@hzinfra.hr ili na telefon Hrvatskog željezničkog muzeja 01/378-28-62.

U sklopu *Dana europske baštine*, Hrvatski željeznički muzej moguće je posjetiti:

srijedom / petkom / subotom u vremenu od 10:00 do 14:00 sati
četvrtkom u vremenu od 14:00 do 18:00 sati
i besplatno razgledati vanjski izložbeni postav u Ulici grada Vukovara 47 u Zagrebu.

Foto: Arhiva Hrvatski željeznički muzej

ZAGREB
DODJELA „NAGRADE VICKO ANDRIĆ“ za 2017. godinu

25. 9. 2018., u 13:00 sati, Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5, Zagreb
ORGANIZATOR: Uprava za zaštitu kulturne baštine, Ministarstvo kulture

„Nagrada Vicko Andrić“ dodjeljuje se za izvanredna postignuća u području zaštite kulturne baštine u Hrvatskoj i to za postignuća u: konzervatorsko-restauratorskim radovima na očuvanju kulturne baštine; istraživanju i dokumentiranju kulturnih dobara, razvoju konzervatorske i konzervatorsko-restauratorske struke i unaprjeđenju sustava zaštite kulturne baštine, očuvanju i obogaćenju ukupnog fundusa kulturne baštine Republike Hrvatske.

„Nagrada Vicko Andrić“ za životno djelo dodjeljuje se **dr. sc. Zoraidi Demori Staničić** jer je svojim izvanrednim doprinosom i radom na zaštiti kulturne baštine obilježila vrijeme u kojem je djelovala. Njezin rad čini zaokruženu cjelinu, a njezina djela i ostvarenja ostaju trajno dobro Republike Hrvatske. Godišnja „Nagrada Vicko Andrić“ dodjeljuje se **Jadranki Baković,** voditeljici Restauratorskog odjela Zadar pri HRZ-u za konzervatorsko-restauratorske radove na zadarskom poliptihu Vittorea Carpaccia.

Nagradu za doprinos lokalnoj zajednici koja se dodjeljuje pojedincima ili udrugama civilnog društva za brigu oko očuvanja kulturne baštine ili za njezinu promidžbu ove je godine dobila **UDRUGA 4 GRADA DRAGODID.**

Zadar, katedrala sv. Stošije, poliptih sv. Martina, foto: HRZ

Aktivnosti UDRUGE 4GRADA DRAGODID

Foto: Arhiva Židovska vjerska zajednica Bet Israel

ZAGREB
PREDSTAVLJANJE sjenice *suka* u povodu židovskog blagdana Sukota

26. i 27. 9. 2018., Židovska vjerska zajednica Bet Israel, Mažuranićev trg 6

U sklopu obilježavanja *Dana europske baštine* Židovska vjerska zajednica Bet Israel (Mažuranićev trg 6) poziva sve zainteresirane da dođu vidjeti sjenicu *suka* u povodu židovskog blagdana Sukota.

Sukot je blagdan sjenica koji podsjeća da su Židovi nakon što su napustili Egipat četrdeset godina lutali pustinjom zaštićeni oblacima slave. U znak sjećanja na to vrijeme gradi se *suka*, mala koliba od grana bez krova. Skromna je, ali čvrsta, kao što čovjek treba biti postojan u svojoj vjeri, ne gubeći nadu u teškim danima.

ZAGREB
7. DANI EUROPSKE BAŠTINE DRUŠTVA POVJESNIČARA UMJETNOSTI

ORGANIZATOR: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske već sedmu godinu zaredom sudjeluje u obilježavanju *Dana europske baštine* pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske. U sklopu ovogodišnje manifestacije želimo upoznati širu javnost s malim autentičnim umjetničkim ambijentima kao i s dugogodišnjim projektom *Hrvatski povjesničari umjetnosti* koji naša udruga provodi od 2013. godine.

ARHIV Tošo Dabac

26. 9. 2018., u 17:00 sati, Ilica 17, Zagreb
STRUČNO VODSTVO: Marina Benažić, voditeljica Arhiva Tošo Dabac

Arhiv Tošo Dabac predstavlja *in situ* zbirku obimnog opusa Toše Dabca (1907. – 1970.), jednog od najvažnijih i najsvestranijih hrvatskih fotografa, koji je izvršio velik utjecaj na razvoj domaće fotografije. Osim umjetničke, zbirka fotografija Toše Dabca ujedno ima veliku dokumentarnu vrijednost jer svjedoči o povijesti Zagreba i regije. Obuhvaća najrazličitije teme, od portreta, umjetničkih djela i gradskog života do pejzaža i folklora. Zbirku je 2005. godine otkupio Grad Zagreb i od tada je na stručnom upravljanju Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, a 2002. godine je upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Fotolaboriji u Arhivu Tošo Dabac, foto: Andrea Radmanić, 2018.

Tošo Dabac, foto: Šime Radovčić, 1960.

INSTITUT Tomislav Gotovac

27. rujna 2018., u 17:00 sati, Krajiška 29, Zagreb
STRUČNO VODSTVO: Darko Šimičić, voditelj Instituta Tomislav Gotovac

Institut Tomislav Gotovac osnovan je u Zagrebu 2012. godine na inicijativu umjetnikove obitelji kao neprofitna udruga u cilju očuvanja, evidentiranja, prezentacije i promocije umjetničkog opusa multimedijalnog umjetnika Tomislava Gotovca (1937. – 2010.). Njegov rad u mediju filma, likovnih i izvedbenih umjetnosti snažno je obilježio lokalnu kulturu te imao značajan odjek i na širem teritoriju suvremene umjetničke scene. Gotovac se zalagao za radikalnu transformaciju svakodnevice u umjetničko događanje i time ostvario koncept kreativne slobode.

Institut Tomislav Gotovac

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA / *Hrvatski povjesničari umjetnosti* i Zbornika radova znanstveno-stručnog skupa *Gjuro Szabo (1875. – 1943.)*

2. 10. 2018., u 12:00 sati, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Preradovićeva 44, Zagreb

Organiziranjem niza skupova o radu hrvatskih povjesničara umjetnosti Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske obrađuje podatke o njima kao i podatke o hrvatskoj baštini koji do sada nisu bili poznati, čime se formira temeljne činjenice o povijesti povijesti umjetnosti u Hrvatskoj što će rezultirati publiciranjem sinteznog djela o ovoj nacionalnoj temi koja do sada nije obrađivana.

Projekt *Hrvatski povjesničari umjetnosti* uključuje organiziranje niza znanstveno-stručnih skupova posvećenih znanstvenom radu istaknutih hrvatskih povjesničara umjetnosti. Nakon održavanja skupa na kojem se susreću stručnjaci i izlažu svoja nova istraživanja koja nadovezuju na prethodna istraživanja DPUH objavljuje zbornik skupa u kojem se objavljuju radovi uz bibliografiju povjesničara umjetnosti koji se obrađuje. Do sada su u ciklusu obrađeni opusi Artura Schneidera, Radovana Ivančevića, Gjure Szaba i Lelje Dobronić te se ove godine održava skup posvećen Olgi Maruševski. Projektom se sustavno obrađuju istraživanja hrvatskih povjesničara umjetnosti koji su svoje profesionalne živote posvetili istraživanju hrvatske kulturne baštine.

Hrvatski povjesničari umjetnosti, plakati skupova, foto: Sanjin Kaštelan

Zbornik znanstveno-stručnog skupa posvećenog Gjuri Szabu (1875. – 1943.) najnovije je izdanje u ovoj seriji i radovima se dokazalo da je Gjuro Szabo u svojem vremenu šireći shvaćanja o spomenicima i načinima njihova očuvanja i prezentiranja htio kultivirati, štoviše *prosvijetliti* najšire shvaćeni javni prostor naše zemlje.

Zbornik predstavljaju urednik Marko Špikić, predsjednik DPUH-a Zvonko Maković i Irena Kraševac.

ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP / *Hrvatski povjesničari umjetnosti: Olga Maruševski (1922. - 2008.)*

16. 10. 2018., u 10:00 sati, Hrvatski institut za povijest, Opatička 10, Zagreb

Nastavljajući programski serijal znanstveno-stručnih skupova pod nazivom *Hrvatski povjesničari umjetnosti*, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske organizira 2018. godine peti skup, posvećen Olgi Maruševski. U hrvatskoj povijesti umjetnosti, Olga Maruševski zapamćena je kao znanstvenica izuzetne širine koja je na svojstven način objedinila dva područja, povijest umjetnosti i povijest kulture – dvije ključne humanističke grane koje se međusobno uvjetuju, prožimaju i nadopunjuju. Simpozijem u serijalu *Hrvatski povjesničari umjetnosti* obilježit ćemo desetu godišnjicu njezine smrti nadovezujući mlađu generaciju stručnjaka koji su stasali na temeljima njezina rada. Jedna je od središnjih tema i preokupacija tijekom cjelokupnoga povijesnoumjetničkog istraživačkog rada Olge Maruševski grad Zagreb i njegov urbanistički i graditeljski razvitak u 19. stoljeću.

Olga Maruševski u radnoj sobi, foto: arhiva

ZAGREB
Dan otvorenih vrata Hrvatskoga povijesnog muzeja / Izložba *Nedostupna baština – tajne čuvaonica Hrvatskog povijesnog muzeja*

28. 9. 2018., 10:00 – 18:00 sati – slobodan ulaz, Hrvatski povijesni muzej, Gornji grad, Matoševa 9
AUTORICA IZLOŽBE: Ela Jurdana
KOAUTORICA IZLOŽBE: Ana Filep
KUSTOSICE IZLOŽBE: Petra Braun, Ana Filep
LIKOVNI POSTAV: Nikolina Jelavić Mitrović

Autor plakata Milan Trenc

Izložbom *Nedostupna baština – tajne čuvaonica Hrvatskoga povijesnog muzeja* predstavljeno je 216 predmeta iz fundusa Hrvatskoga povijesnog muzeja odabranih po kriterijima reprezentativnosti, predmeti koji pokazuju društveni razvoj i civilizacijski uspon, predmeti opće i osobne upotrebe, posebne privlačnosti, estetske vrijednosti i učestalosti.

Izložba predstavlja mali dio muzejskog fundusa kojim želimo podsjetiti na prostorne probleme u kojima Muzej djeluje već desetljećima i na hitnost rješenja trajnoga smještaja. Za razliku od situacije u čuvaonicama, na izložbi je građa dostupna i može se razgledavati. Izložba je podijeljena u 7 tematskih cjelina: politika, gospodarstvo, svakodnevica, obrazovanje, znanost, kultura i mediji. Predmeti odabrani za izložbu imat će svoje mjesto u stalnom postavu. Cilj izložbe je informirati i potaknuti javno mnijenje na promišljanje o važnosti preseljenja Muzeja te realizaciji prvog stalnog postava Hrvatskoga povijesnog muzeja.

Izložba je popraćena edukativnim programom za najmlađe posjetitelje.

ZAGREB
RADIONICA / *Kreativni građani*

3. 10. 2018., u 10:00 sati, Galerija Klovićevi dvori, Jezuitski trg 4, Zagreb
ORGANIZATORI: Desk Kreativne Europe pri Ministarstvu kulture, Kontakt točka programa Europa za građane pri Uredu za udruge Vlade RH

Desk Kreativne Europe pri Ministarstvu kulture i Kontakt točka programa Europa za građane pri Uredu za udruge Vlade RH organiziraju radionicu *Kreativni građanin* na kojoj će prisutni moći saznati osnovne informacije o dvama programima Unije: *Kreativna Europa* i *Europa za građane*. Radionicu će voditi nacionalne koordinatorice programa s višegodišnjim iskustvom u provedbi. Nakon uvodnog informativnog dijela, sudionici/e će biti upoznati s dvama primjerima prakse iz svakog programa, koje će predstaviti provoditelji projekata. Poveznica projekata o kojima će biti riječi jest baština, dok se u provedbi ta tema oslanja na različite djelatnosti i izričaje: od kulturno-umjetničkog, preko društvenog do političkog konteksta. Radionica će se potom nastaviti radom u grupama, voditeljice radionice usmjeravati će razvoj projektnih ideja kako bi se propitale mogućnosti i usmjerila razmišljanja prisutnih na neki od dvaju programa.

Cilj ovog susreta je informiranje o mogućnostima financiranja, promišljanje projektnih ideja te umrežavanje organizacija koje se bave spomenutim temama. Za sudjelovanje na radionici potrebna je prijava, budući da je broj sudionika ograničen. Više informacija o programima, ali i prijavni obrazac možete pronaći na sljedećim web stranicama: europazagradane.hr i deskkultura.hr.

Kreativna Europa Kultura

KONTAKT TOČKA Europa za građane

Republika Hrvatska Ministarstvo kulture Republic of Croatia Ministry of Culture

kulturpunkt

Sufinancira Europska unija u okviru programa Europa za građane

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

ZAPREŠIĆ
PREZENTACIJA PROJEKTA UREĐENJA / Perivoj kompleksa Novi dvori zaprešićki

1. 10. 2018., u 10 sati, Novi dvori zaprešićki
ORGANIZATORI: Konzervatorski odjel u Zagrebu i Grad Zaprešić
SUDIONICI: dr. sc. Biserka Bilušić, dr. sc. Viki Jakaša Borić, dr. sc. Dinka Matošević i projektant Antun Diklić, d.i.a.

Tijekom 2017. godine izrađena je kompletna dokumentacija za obnovu kompleksa Novi dvori zaprešićki uključujući projekt uređenja perivoja. Perivoj koji prožima kompleks i povezuje ga u skladnu cjelinu bio je predmetom interesa i bavljenja njegovih vlasnika tijekom cijelog 19. stoljeća, kako Aleksandra Erdödyja, koji baroknu kuriju pregrađuje u neogotički dvorac, tako i bana Josipa, odnosno njegovog brata Gjure

Foto: KO Zagreb

Foto: KO Zagreb

Jelačića, koji se fokusiraju na razvoj poljoprivrede i uzgoj raznovrsnog bilja na imanju. Razvoj perivoja ne može se promatrati izolirano, već u uskoj vezi s gospodarenjem i razvojem imanja, odnosno transformacijama koje su se događale u skladu s potrebama i sklonostima vlasnika, ali i duhom i trendovima vremena.

Projekt obnove perivoja svakako podrazumijeva afirmaciju povijesnoga engleskog perivoja kojim je dvorac okružen, tipičnog koncepta 19. stoljeća koji predstavlja evidentnu, povijesnu pa i povijesnoumjetničku vrijednost kompleksa. Međutim, projektom se aktiviraju i rubni, sasvim zapušteni prostori koji u planiranju budućeg korištenja otvaraju velike mogućnosti za nove sadržaje. Tragom poljoprivredne tradicije koju obitelj Jelačić razvija na imanju projektant promišlja i nudi nove mogućnosti koje će Novim dvorima udahnuti život u suglasju s povijesnim identitetom. Prezentacijom projekta otvara se mogućnost dijaloga s građanima i lokalnom upravom, mogućnost iznošenja mišljenja i iskustava građana kojima je ovaj perivoj namijenjen.

ŽRNOVO – otok Korčula
IZLOŽBA / *In fidem... - Javni bilježnici korčulanske komune u razdoblju Mletačke Republike*

20. 9. – 10. 10. 2018., Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo u Žrnovu (otok Korčula)
ORGANIZATOR: Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo

Izložbom *In fidem… - Javni bilježnici korčulanske komune u razdoblju Mletačke Republike* široj će se javnosti približiti djelovanje notara u razdoblju od 1501. do 1797. godine. Fond *Bilježnici Korčule za mletačke uprave* jedan je od najvrjednijih fondova koji se čuva u Arhivskom sabirnom centru Korčula – Lastovo. Javnost će izložbom dobiti uvid u rad i djelovanje javnih bilježnika, kao i u isprave koje su sastavljali. Posebna će se pozornost posvetiti potpisima, odnosno pečatima javnih bilježnika, koji su prava mala umjetnička djela.

S obzirom na to da je za potrebe izložbe dio spisa digitaliziran i preveden, izložba će poslužiti kao dobar temelj za daljnja istraživanja i rad na dokumentima javnih bilježnika korčulanske komune.

HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Hrvatski restauratorski zavod brojnim događanjima tijekom *Europske godine kulturne baštine* ukazuje na važnost ukupnih radova na nepokretnoj, pokretnoj i arheološkoj baštini, bilo da se radi o početcima velikih projekata, bilo o onima koji su u tijeku ili pak o svečanim predstavljanjima dovršenih obnova.

Za vrijeme *Dana europske baštine* poseban naglasak svih događanja u organizaciji Hrvatskog restauratorskog zavoda bit će na *Umjetnosti dijeljenja*. Od objava na mrežnim stranicama, javnih predstavljanja i predavanja do izložbi, većom dostupnošću podataka cilj je potaknuti širu javnost na daljnje očuvanje kulturne baštine boljim razumijevanjem njezine vrijednosti.

Više informacija o navedenim događanjima možete pronaći na mrežnim stranicama Hrvatskoga restauratorskog zavoda (www.h-r-z.hr).

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

Končanica, dvorac Dioš (Marijin dvor)

- predstavljanje rezultata povijesnih istraživanja i dokumentiranja

voditeljica: Borka Milković

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Slavonski Brod, tvrđava Brod, kavalir

- predstavljanje rezultata dovršene faze konzervatorsko-restauratorskih istraživanja

voditeljica: Daria Škarpa Dubreta

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Dubrovnik, crkva Svi sveti (Domino)

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i radova na oltarnoj pali A. Vaccara

voditeljica: Mara Kolić Pustić

Dubrovnik, Knežev dvor, sudnica

- predstavljanje dovršenih konzervatorsko-restauratorskih radova na štuko-dekoraciji

voditeljica: Danuta Misiuda

Ston, crkva sv. Mihajla

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova

voditeljice: Borka Milković i Veronika Šulić

ISTARSKA ŽUPANIJA

Beram, crkva sv. Marije na Škrlinah te Trviž, crkva sv. Petra i Pavla

- predstavljanje konzervatorsko--restauratorskih radova na drvenim tabulatima

voditelji: Marijana Galović i Anđelko Pedišić

Buzet, crkva sv. Jurja

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na crkvi i umjetničkom inventaru

voditelji: Kristina Bin Latal, Danuta Misiuda, Slobodan Radić i Toni Šaina

Paz, kaštel Paz

- predstavljanje rezultata arheoloških istraživanja te građevinske i konstruktivne sanacije

voditelj: Josip Višnjić

Pazin, crkva sv. Nikole

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku u svetištu te na oltarnim palama i sakristijskom ormaru

voditeljice: dr. sc. Višnja Bralić, Mia Kaurlotto, Kristina Krulić, Orest Šuman i Tijana Annar Trputec Strčić

Pula, brodolom *Viribus Unitis*

- otvorenje izložbe na kojoj će biti predstavljena izronjena građa, fotografije i videozapisi s istraživanja broda *Viribus Unitis* te dio nalaza izvađen s olupine *Szent Istvan*, broda iz iste klase

voditelj: Krunoslav Zubčić

Sveti Petar u Šumi, pavlinska crkva i samostan sv. Petra i Pavla

- predstavljanje dovršenih konzervatorsko-restauratorskih radova na pokretnom inventaru

voditeljice: Mia Kaurlotto i Daniela Ratkajec

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Kalnik, crkva sv. Brcka

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku

voditelj: Josip Brekalo

Križevci, crkva Sv. Križa

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltaru Sv. Križa

voditelj: Ivan Jengić

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Belec, crkva sv. Jurja

- predstavljanje rezultata dosadašnjih istraživanja i radova obnove

voditeljica: Ana Škevin Mikulandra

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Brinje, Stari grad Sokolac

- predstavljanje rezultata dosadašnjih istraživanja i radova obnove

voditeljice: dr. sc. Ana Azinović Bebek, dr. sc. Krasanka Majer Jurišić, Danuta Misiuda i Ana Škevin Mikulandra

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

Turčišće – Goričan, arheološki park

- predstavljanje dovršene faze arheoloških istraživanja te projekta prezentacije srednjovjekovnog gradišta

voditeljica: dr. sc. Marijana Krmpotić

Sv. Martin na Muri, arheološko nalazište

- predstavljanje rezultata dosadašnjih arheoloških istraživanja

voditeljica: Lea Čataj

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Gorjani, arheološka topografija srednjovjekovnih Gorjana

- predstavljanje početne faze projekta
voditeljica: Ivana Hirschler Marić

Osijek, „secesijski niz" u Europskoj aveniji

- predstavljanje rezultata dosadašnjih istraživanja stambenih objekata
voditeljice: Darija Cvitan i Vesna Giener

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

Rudina, ostatci benediktinske opatije sv. Mihovila arkanđela

- predstavljanje rezultata dosadašnjih revizijskih istraživanja te radova na prezentiranju
voditelji: Boris Mostarčić i Petar Sekulić

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Otok Ilovik, antički brod

- predstavljanje projekta istraživanja, zaštite i prezentiranja
voditelj: Igor Miholjek

Otok Krk, Košljun, franjevački samostan Košljun

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltaru sv. Diega
voditelj: Ivan Jengić

Rijeka, projekt „Claustra+"

- predstavljanje rezultata dosadašnjih istraživanja i aktivnosti u sklopu projekta (http://claustra.org/)
voditelj: Josip Višnjić

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Hrvatski Čuntić, kula Čuntić

- predstavljanje rezultata dosadašnjih istraživanja i radova
voditelji: Boris Mostarčić i Petar Sekulić

Katoličko Selišće, stari grad Jelengrad

- predstavljanje rezultata arheoloških istraživanja te građevinske i konstruktivne sanacije
voditelji: Petar Sekulić i Boris Mostarčić

Velika Ludina, crkva sv. Mihovila arkanđela

- predstavljanje konzervatorsko-restauratorskih radova na arhitekturi glavnog oltara sv. Mihovila arkanđela te dosadašnjih saznanja o kiparskom djelu Franje Antona Strauba (http://trars.eu/)
voditeljice: Snježana Hodak i dr. sc. Ksenija Škarić

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Kaštel Štafilić, crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltaru i antependiju Sv. Križa

voditeljice: Ružica Ercegovac i Larisa Pervan Čizmić

Split, Dioklecijanova palača, Zapadna vrata

- predstavljanje rezultata dovršene faze radova na Zapadnim vratima i crkvi Gospe od Zvonika

voditeljice: dr. sc. Irma Huić i dr. sc. Vinka Marinković

Otok Vis, Vis, rimske terme

- predstavljanje dovršene faze konzervatorsko-restauratorskih radova na podnim mozaicima

voditelj: dr. sc. Tonči Borovac

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Šibenik, crkva sv. Barbare

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltaru i antependiju sv. Barbare

voditelj: Davor Gazde

Šibenik, katedrala sv. Jakova

- predstavljanje dovršene faze radova u interijeru katedrale te dovršetka konzervatorsko-restauratorskih radova na kamenim skulpturama Navještenja, drvenoj skulpturi sv. Petra te na slici *Gospa od Plača*

voditelji: Branko Pavazza, Mate Roščić, Ana Škevin Mikulandra i Bernard Štević

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Lepoglava, bivši pavlinski samostan Blažene Djevice Marije s crkvom Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih restauratorskih radova na zidnom osliku samostanske ljekarne i štukature predvorja crkve te dovršene faze radova na zidnom osliku pjevališta

voditelji: Miroslav Jelinčić, Petar S. Pal i Tomislav Rovičanac

Varaždin, stari grad Varaždin, žitnica

- predstavljanje rezultata dovršene faze konzervatorsko-restauratorskih istraživanja

voditeljica: Daria Škarpa Dubreta

Varaždinske Toplice, crkva sv. Martina biskupa

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltarima sv. Katarine i sv. Barbare

voditelj: Ivan Jengić

Vukovoj, kapela sv. Vuka Regenburškog

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na oltaru Blažene Djevice Marije

voditeljica: Helena Cavalli Ladašić

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Duzluk, crkva manastira sv. Nikole

- predstavljanje rezultata interdisciplinarnih istraživanja crkve i manastira te konzervatorsko-restauratorskih istraživanja zidnog oslika

voditeljica: Bernarda Ratančić

ZADARSKA ŽUPANIJA

Zadar, crkva sv. Krševana

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku

voditelj: Ivan Srša

GRAD ZAGREB

Zagreb, zgrada Etnografskog muzeja

- predstavljanje radova na rekonstrukciji secesijskog pročelja i kupole

voditelji: Blanda Matica i Boris Mostarčić

Zagreb, *Pličina Sv. Pavao*

- otvorenje izložbe fotografija *Otok Mljet, Pličina Sveti Pavao / Brodolom s teretom izničke keramike* u galeriji Arheološkog muzeja u Zagrebu

voditelj: Igor Miholjek

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Okešinec – Sipčina, arheološko nalazište

- otvorenje izložbe u Galeriji Križ u Križu na kojoj će biti predstavljeni rezultati dosadašnjih istraživanja antičkog građevinskog sklopa

voditeljica: Lea Čataj

Samobor, crkva Marijina Uznesenja

- predstavljanje dovršenih, cjelovitih konzervatorsko-restauratorskih radova na bočnom oltaru sv. Antuna Padovanskog

voditeljica: Željka Geber

IZDAVAČ
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

ZA IZDAVAČA
dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

GLAVNI UREDNIK
Davor Trupković, dipl. ing. arh.

KOORDINATORICA *DANA EUROPSKE BAŠTINE*
mr. sc. Anuška Deranja Crnokić

REDAKTURA
mr. sc. Anuška Deranja Crnokić
Gordana Jerabek, dipl. pov. um.

LEKTURA
Ana Vraneša, prof.
Silvija Brkić Midžić, prof.

LIKOVNO OBLIKOVANJE I PRIJELOM
Ivo Mađor, Kofein d.o.o.

TISAK
Printera grupa d.o.o.

NAKLADA
3000 primjeraka

Zagreb, rujan 2018.

Foto: Vinko Malinarić, KO Rijeka

Europska
komisija

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture